

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ОСОБЛИВОСТІ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ	8
1.1. Загальна характеристика ефективності фінансової діяльності банку.....	8
1.2. Оцінка ефективності фінансової діяльності банків України.....	16
1.3. Методичні аспекти управління ефективністю фінансової діяльності ба- нку.....	25
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ НА ПРИКЛАДІ ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	32
2.1. Аналіз фінансової стійкості ПАТ КБ «ПриватБанк».....	32
2.2. Аналіз прибутковості, рентабельності і ліквідності ПАТ КБ «Приват- Банк»	43
2.3. Аналіз ризиків ПАТ КБ «ПриватБанк».....	47
РОЗДІЛ 3 ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	52
3.1. Вартість банку як інструмент підвищення ефективності його фінансо- вої діяльності.....	52
3.2. Методика оцінки вартості ПАТ КБ «ПриватБанк».....	56
3.3. Планування ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк»	63
ВИСНОВОК.....	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	77
ДОДАТКИ.....	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах фінансової кризи однією з основних проблем, що стоять перед банківською системою, є підтримка її стабільності і надійності. Це дозволяє банкам виконувати функції щодо забезпечення економіки достатньою кількістю фінансових ресурсів.

Ринкова економіка вимагає від банків підвищення ефективності управління діяльністю. Важлива роль у реалізації цієї задачі приділяється оцінці фінансового стану банку. З її допомогою виробляються стратегія і тактика розвитку банку, обґрунтовуються плани й управлінські рішення, здійснюється контроль за їх виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності проведення активних і пасивних операцій, оцінюються результати діяльності банку, його окремих підрозділів.

Актуальним для банку є постановка аналітичної роботи, що дозволяє надавати реальну і всебічну оцінку досягнутим результатам фінансової діяльності, виявляти сильні і слабкі сторони, визначати конкретні шляхи оптимізації його фінансового стану.

Саме тому підвищення ефективності фінансової діяльності комерційного банку є головною метою, яку ставлять перед собою власники банків, вкладаючи кошти в банк, а управління рентабельністю є одним із пріоритетних завдань фінансового менеджменту банку, що зумовило значний науковий доробок у цих сферах. Актуальність і практична значущість поставлених проблем обумовили вибір теми дослідження.

Ступінь розробленості проблеми. Проблема ефективності фінансової діяльності банку неодноразово ставала об'єктом уваги багатьох дослідників, а саме: Ковч В.Г., Бабічева В.А., Галайко Н.Г., Важинського Ф.А., Ларвушіна О.І., Пасічник І., Карчеві Г.Т., Руденко М. А., Волика Н.Г., Доценко О.С., Саркісян В.Г., Герасимович А.М., Мещерякова А.А., Примостка А.О., Неретиною Е. А., Жарковський Є.П., Маслак Н.Г., Буряк Н.Г., Спіфанова А.О., Кочеткова В.М.

Метою даної роботи є вивчення теоретичної сутності ефективності фінансової діяльності банку, визначення основних методологічних підходів її оцінки та практичний аналіз ефективності фінансової діяльності банку на прикладі ПАТ КБ «ПриватБанк».

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- розкрити сутність поняття «ефективність фінансової діяльності банку»;
- дослідити стан банківської системи України;
- вивчити процес планування ефективності фінансової діяльності банку;
- проаналізувати показники ефективності фінансової діяльності банку на прикладі ПАТ КБ «ПриватБанк»;
- охарактеризувати процес оцінки вартості банку і визначити фактори, що впливають на її зростання;
- виділити основні напрямки підвищення ефективності фінансової діяльності банку.

Об'єктом дослідження є фінансова діяльність банку.

Предмет роботи - методи, прийоми, моделі вдосконалення оцінки ефективності фінансової діяльності у ПАТ КБ «ПриватБанк». В ході дослідження був використаний методичний апарат, що складається з:

- дослідження, аналізу і синтезу - при визначенні основних понять і категорій ефективності діяльності банку;
- порівняння - при дослідженні поглядів різних авторів на сутність і значення поняття «ефективність діяльності банку» і факторів, на неї впливають;
- спостереження - при дослідженні основних тенденцій фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк», фінансових результатів;
- економіко-математичного аналізу - при оцінці ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» за допомогою методу фінансових коефіцієнтів.

Наукова новизна дослідження полягає в розробці алгоритму оцінки вартості банку, аналізі ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» за останні п'ять років і розробці напрямів підвищення ефективності його фінансової діяльності.

Нормативно-правову базу дослідження склали законодавчі та нормативні акти з питань діяльності банків України.

У процесі дослідження використовувалися дані статистичних збірників, матеріали Національного Банку України, фінансова звітність ПАТ КБ «ПриватБанк».

Структура роботи. Бакалаврська робота складається з вступу, трьох розділів, що складаються з трьох підрозділів кожен, висновків, списку використаної літератури та додатків.

У вступі зазначається актуальність теми дослідження, ступінь розробленості, визначається мета і шляхи її досягнення, виявляється нормативно-правова та емпірична база.

У першому розділі розкривається поняття ефективності фінансової діяльності банку, видається характеристика банківського сектору України, механізм управління ефективністю фінансової діяльності банку.

У другому розділі аналізується ефективність фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк».

У третьому розділі дається оцінка вартості банку, алгоритм дій, спрямованих на її зростання, пропонуються напрямки підвищення ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк».

У висновку підбиваються підсумки методологічного, теоретичного і практичного характеру.

Список використаних джерел містить монографічну, статичну літературу, вивчену в процесі роботи над проблемою.

У додатках наводяться статичні дані необхідні для процесу аналізу.

РОЗДІЛ 1 ОСОБЛИВОСТІ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ

1.1. Загальна характеристика ефективності фінансової діяльності банку

В умовах розвитку процесів інтеграції та глобалізації економіки сфера діяльності банків на світовому фінансовому ринку розширюється, збільшується їх капітал і активи, гостріше стає конкуренція. Банки впроваджують і використовують нові технології проведення операцій на ринках позикового капіталу, фондовий ринок, беруть участь в розміщенні облігацій, використовують похідні фінансові інструменти, що розширюють діяльність на валютному ринку, активно впроваджують операції з дорогоцінними металами. Зазначене свідчить, що сучасні банківські установи займають домінуючі позиції на фінансових ринках і на світових.

Банківська система є основою фінансової та економічної системи країни, тому вимоги банківської системи можуть набувати статусу державної політики в сфері фінансової діяльності, а діяльність банків не можна розглядати у відриві від виробництва, обігу та споживання матеріальних благ, від політики, культури, освіти, соціальних і моральних орієнтирів, якими керуються члени суспільства.

Банк - це основна структурна одиниця сфери грошового обігу. Він виконує роль посередника в переміщенні грошових коштів від кредиторів до позичальників і від продавців до покупців.

Для банків характерний подвійний обмін борговими зобов'язаннями і прийняття на себе безумовних зобов'язань з визначеною фіксованою сумою боргу [5, с.147].

Комерційні банки є активними елементами ринкової економіки. Банки акумулюють грошові кошти і накопичення, перерозподіляють їх через кредитування на умовах платності, зворотності і терміновості, а також виконують розрахунково-касові, комісійно-посередницькі, емісійні, трастові операції, операції з цінними паперами, кредитними картами, валютою, лізинг, факторинг, страхування, брокерські послуги та інші [38, с.84].

Одним з ключових моментів роботи банку є ефективність його фінансової діяльності. Для правильного розуміння сутності поняття «ефективність банківської діяльності» в першу чергу доцільно визначитися зі змістом самого поняття «ефективність», що, на думку більшості вчених, є однією з найскладніших категорій сучасної економічної науки.

Плюралізм наукових поглядів і нечіткість визначення категорії ефективності та сьогодні часто призводить до ототожнення її з іншими економічними поняттями. Наприклад, термін «ефективність» часто використовують як синонім продуктивності, рентабельності, прибутковості, результативності тощо.

Відсутність єдиного визначення ефективності пов'язана з досить неоднорідною внутрішньою структурою, оскільки цілісність, багатовимірність і взаємопов'язаність різних сторін фінансової діяльності знаходять своє вираження за допомогою цієї категорії.

Що стосується поняття «ефективність», то дана категорія походить від латинського слова «effectus», що в перекладі означає «результат, наслідок чого-небудь, будь-яких дій, причин», а ефективний (effectivus) означає «дає ефект, але не будь-який, а намічений заздалегідь». Звідси ефективність трактується як результат цілеспрямованого впливу [51, с.98].

Трактування поняття «ефективність» різними авторами представлена в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Характеристика поняття «ефективність»

№	Автор	Визначення
1	Саркісян В. Г. [75, с.252]	Це економічна категорія, яка відображає співвідношення між отриманими результатами і витраченими на їх досягнення ресурсами
2	Неретина Е.А. [59, с.16]	Відносна величина, що характеризує результативність будь-яких затрат
3	Лямець В.І., Тевяшев А. Д. [55, с.52]	Це не просто властивість операції (процесу функціонування системи), що відбивається в її здатності давати певний ефект, а дієвість такої здатності, тобто результативність, співвіднесена з ресурсними витратами

Продовження таблиці 1.1

№	Автор	Визначення
4	Орлов П. А. [62, с.116]	Це співвідношення результату або ефекту будь-якої діяльності і витрат, пов'язаних з виконанням. Причому це може бути як співвідношення результату і витрат, так і співвідношення витрат і результатів діяльності
5	Сурмін Ю. П. [78, с.201]	Показник успішності функціонування системи для досягнення поставлених цілей
6	Туріло А.М. [80, с.153]	Це комплексна і системна оцінка кінцевих результатів використання активів і джерел їх формування за певний проміжок часу
7	Глумачний словник [27]	Досягнення будь-яких конкретних результатів з мінімально можливими витратами або отримання максимально можливого обсягу продукції з даної кількості ресурсів
8	Жарковський Є.П. [33, с.95]	Узагальнюючий показник, що характеризує загальний стан організації, включаючи фінансові та нефінансові параметри, досягнутий рівень розвитку і перспективи

Основним видом діяльності банку як домінуючого на фінансовому ринку посередника є його фінансова діяльність [32, с.64].

З усього вищесказаного можна виділити наступне визначення ефективності: «Ефективність» - комплексна і системна оцінка кінцевих результатів використання активів і джерел їх формування за певний період часу.

Фінансова діяльність банку - це діяльність, яка призводить до зміни розміру і складу власного і залученого / запозиченого капіталу банку [1].

Багато дослідників виділяють наступне визначення: «під фінансовою діяльністю банку слід розуміти всі заходи та операції, пов'язані з акумуляцією власного, залученого та позикового капіталів, їх використанням, примноженням (зростанням вартості) і своєчасним поверненням» [47, с.38-39].

Фінансову діяльність банку можна розглядати на двох рівнях:

На першому рівні фінансова діяльність розглядається у вузькому сенсі і включає в себе ряд завдань щодо формування фінансового результату діяльності банку, розрахунку основних фінансових показників, що характеризують ефективність його діяльності, визначення прибутку та обсягів податків тощо.

На другому рівні фінансова діяльність банку розглядається в широкому сенсі, є комплексним поняттям і включає в себе три складові: здійснення банківських операцій, формування та використання фінансових ресурсів, визначення та аналіз фінансових результатів [40, с.231-233].

В умовах бурхливого розвитку ринку фінансових послуг, що спостерігається в світовій економіці протягом останніх десятиліть, особливого значення набуває проблема ідентичності оцінки ефективності діяльності кредитних організацій в транснаціональному масштабі [50, с.94].

Проаналізувавши сутність поняття «ефективність», сформулюємо значення поняття «ефективність діяльності комерційного банку».

Ефективність банківської діяльності є багатоаспектним поняттям, що пов'язано з суб'єктом, об'єктом, метою. Наприклад, моніторинг ефективності банків залежить від того чия позиція приймається - інвестора (власника), регулятора, клієнта.

Подвійна природа ефективності банків є наслідком того, що банки, будучи приватними інститутами, одночасно виступають в якості джерела суспільних благ, тому ефективні з точки зору власників банки можуть бути неефективні з точки зору економіки і навпаки.

При визначенні ефективної банківської діяльності слід врахувати особливості даної діяльності, наприклад, дуалістичний цільовий характер (виконання макроекономічної функції, зокрема фінансового посередника, і мікроекономічної, що визначає його діяльність як економічно раціонального суб'єкта господарювання), робота банку не з власними коштами, а з залученими, що підсилює ризиковий характер діяльності установи тощо.

Доцільно також врахувати основні групи факторів, що впливають на економічну ефективність банку - внутрішні і зовнішні (рис.1.1).

Під зовнішніми факторами слід розуміти ті, які знаходяться за межами впливу банку і не можуть їм контролюватися. Тому банк може лише в межах своїх можливостей реагувати на зміни даних факторів і пристосовуватися до нових умов діяльності [85, с.7-9].

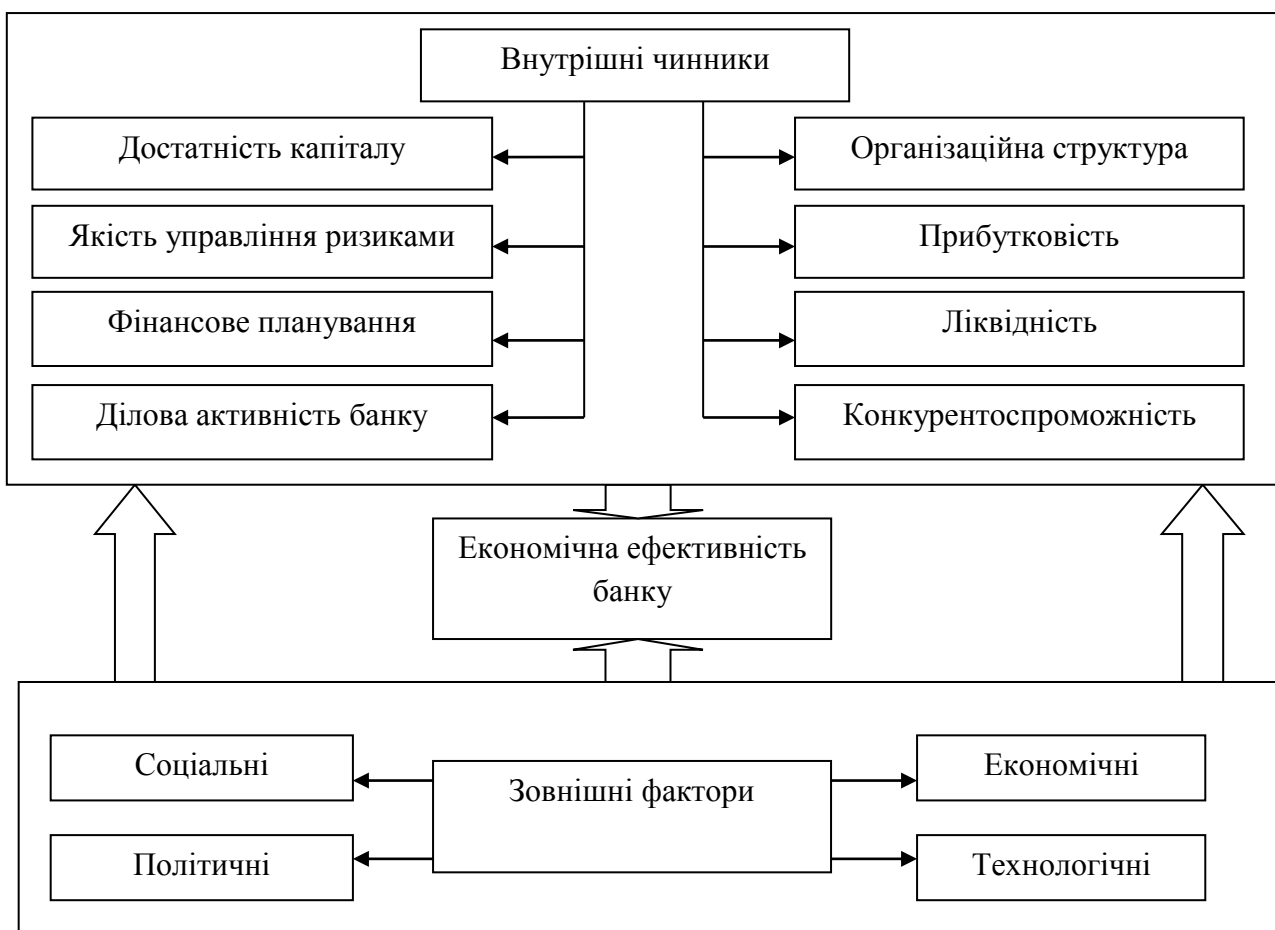

Рис. 1.1. Фактори, що впливають на економічну ефективність банку

Стабільність загальної політичної та економічної обстановки в країні робить прямий вплив на стабільність банківської системи в цілому і комерційного банку як її ланки зокрема.

Під внутрішніми факторами слід розуміти ту сукупність факторів, які формуються всередині банку і можуть їм контролюватися. Вони визначають особливості діяльності банку і можуть коригуватися відповідно до поставлених цілей.

На думку Семенюк Л. П. ефективність банківської діяльності є визначальною підсумковою характеристикою діяльності банківської установи і головною метою управління банком. Вона характеризується відношенням отриманого економічного ефекту до витрат матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, що знаходяться в розпорядженні банку [75, с.253].

Безліч дослідників вважають, що ефективність діяльності банку - це найважливіший оціночний показник результативності, який являє собою зістав-

лення результатів фінансово-кредитної діяльності. А економічним ефектом є різниця між результатами і витратами банку, тобто - маржа.

У сучасній науковій літературі немає єдиної думки з приводу трактувань поняття «ефективність фінансової діяльності банку», але найбільш вживані все ж слід розглянути (табл.1.2).

На підставі аналізу понятійного апарату можна сформулювати загальне визначення: «ефективність фінансової діяльності банку» - це діяльність банку, яка ґрунтується на таких основних принципах: максимізація доходів і мінімізація витрат, підтримання достатнього рівня ліквідності, мінімізація ризиків, пов'язана зі стратегічним і тактичним плануванням, аналізом, зростанням вартості банку, а також включає фінансові та нефінансові параметри.

Таблиця 1.2

Трактування поняття «ефективність фінансової діяльності банку»

№	Автор	Визначення поняття
1	Коробова Г.Д. [63, с.165]	Максимізація його прибутку. Прибуток, як фінансовий результат діяльності банку займає ключове місце в системі показників оцінки фінансового стану банку
2	Жарковський Є.П. [33, с.95-96]	Визначається рентабельністю проведених ним операцій і його здатністю максимізувати прибуток при дотриманні необхідного рівня ризиків
3	Бабичев Ю.А. [10, с.308]	Це не тільки фінансові результати діяльності банку, а й ефективна система управління, побудована на формуванні науково обґрунтованої стратегії діяльності банку та контролі за процесом її реалізації
4	Економічний словник [28]	Здатність банку здійснювати фінансову діяльність з мінімальними втратами і максимальним прибутком
5	Лаврушин О.І. [53, с.195]	Полягає в ефективному банківському менеджменті, який розглядається як система управління відносинами, пов'язаними зі стратегічним і тактичним плануванням, аналізом, контролем діяльності банку, управлінням фінансами, маркетинговою діяльністю, а також персоналом
6	Маслак Н.Г. [56, с.188]	Це отримання максимального прибутку в умовах підтримки достатнього рівня ліквідності, мінімізації ризиків і забезпечення належного виконання взятих необхідних функцій
7	Білоусова В.Ю. [16, с.495]	Це здатність банку досягати найвищих фінансових цілей діяльності, оптимізуючи власні витрати на ресурси, при відповідному рівні прийнятого на себе ризику

Критеріями для оцінки ефективності банку можна вважати як самі фінансові результати його діяльності (дохід і прибуток), так і результативність (рентабельність), а також всі групи показників фінансового стану, досягнуті банком з урахуванням їх ціннісної або цільової значущості як для самого банку, так і для соціально-економічного середовища його діяльності [38, с.85].

Критерії оцінки ефективності діяльності банків залежать від суб'єктів банківської діяльності. Відповідно формування даної оцінки здійснюється індивідуально з урахуванням всіх суб'єктів (табл.1.3).

Таблиця 1.3

Критерії оцінки ефективності діяльності банків в залежності від суб'єктів банківського сектору [75, с.255]

Суб'єкти банківського сектору	Основні критерії оцінки ефективності діяльності
Позичальники	- Процентна ставка - Умови отримання позики і платежу
Вкладники депозитів	- Процентна ставка по депозитах - Умови сплати відсотків - Пільги - Фінансова стійкість банку
Акціонери банку	- Фінансова стійкість банку - Рівень дивідендів
Правління банку	- Ефективність роботи банку і його підрозділів (прибутковість, ліквідність і т.п.) - Можливість управляти роботою підрозділів банку, ризиками окремих видів діяльності - Рейтинг банку
Національний банк	-Дотримання нормативів фінансового стану - ліквідності, платоспроможності, співвідношення власних коштів банку і залучених коштів, відрахувань до резервного фонду; використання кредитного портфеля

З огляду на роль банку як соціально-орієнтованого бізнесу, а також специфіку банківського продукту і необхідність побудови довірчих відносин з клієнтами і використання клієнтського підходу до організації діяльності, можна виділити кілька типів ефективності (рис.1.2).

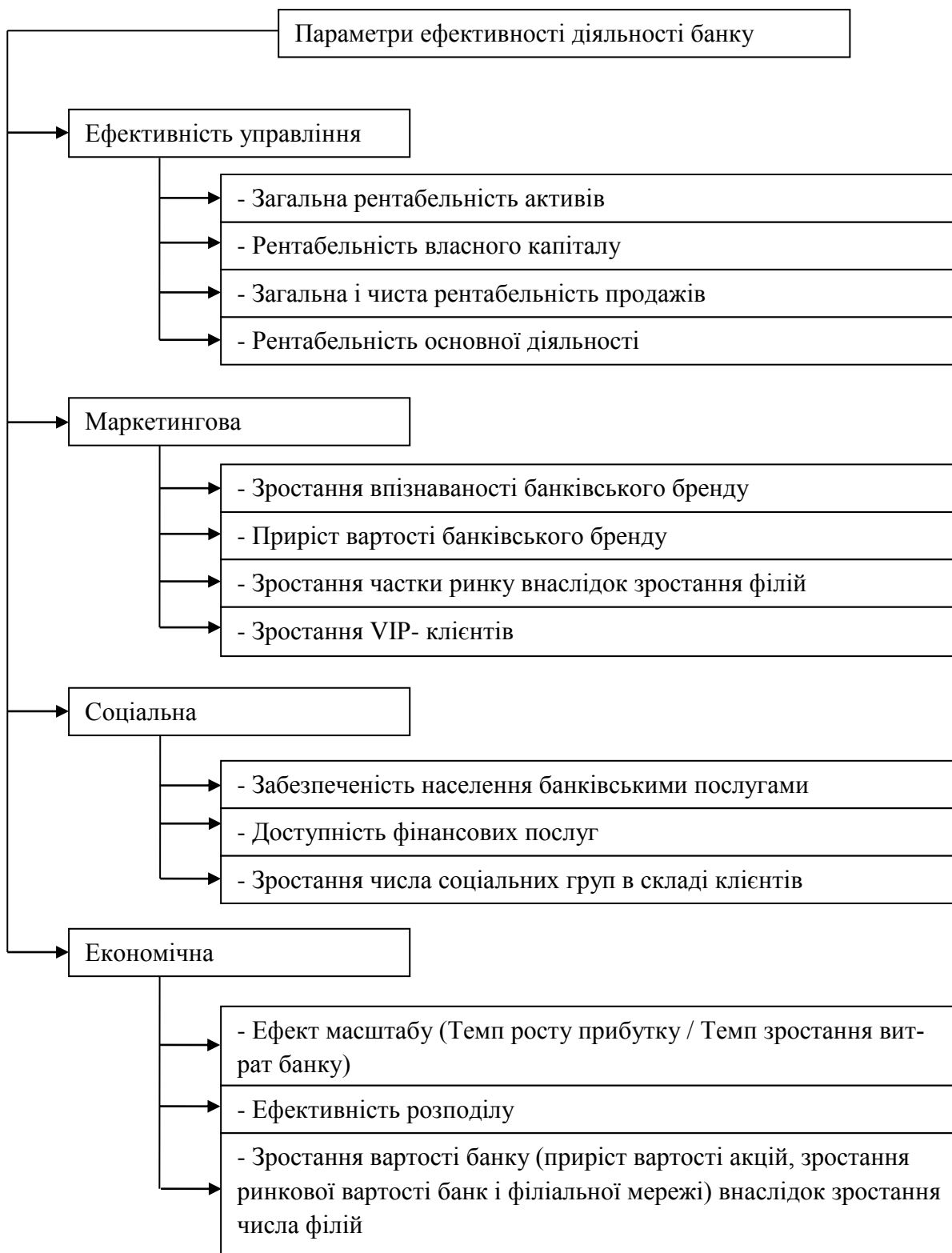

Рис. 1.2. Параметри ефективності діяльності банку

Незважаючи на те, що соціальна і маркетингова ефективність можуть розглядатися як окремі випадки досягнення економічної ефективності, такий розподіл дозволяє визначити ключові параметри ефективності діяльності банку і вибудувати систему заходів щодо підвищення ефективності [23, с.24].

1.2. Оцінка ефективності фінансової діяльності банків України

На сучасному етапі економічного розвитку, в умовах трансформації економіки, серед проблем, пов'язаних з виходом України з кризового стану, важливе місце посідає завдання формування ефективної банківської системи. Для об'єктивної оцінки ефективності діяльності банків необхідно проаналізувати динаміку розвитку банківського сектора в цілому [6, с.49].

Економічна нестабільність, тиск зовнішніх боргів, скорочення золотовалютних резервів привели до найбільшої за останні роки девальвації гривні по відношенню до іноземних валют. Безумовно, девальвація національної валюти негативно впливає не тільки на зниження нормативів капіталізації, зростання частки проблемних кредитів в кредитному портфелі, скорочення частки іноземного капіталу в статутному капіталі банків, але і на зменшення кількості банків, що мають банківську ліцензію, в тому числі з іноземним капіталом (рис 1.3) [26, с.234].

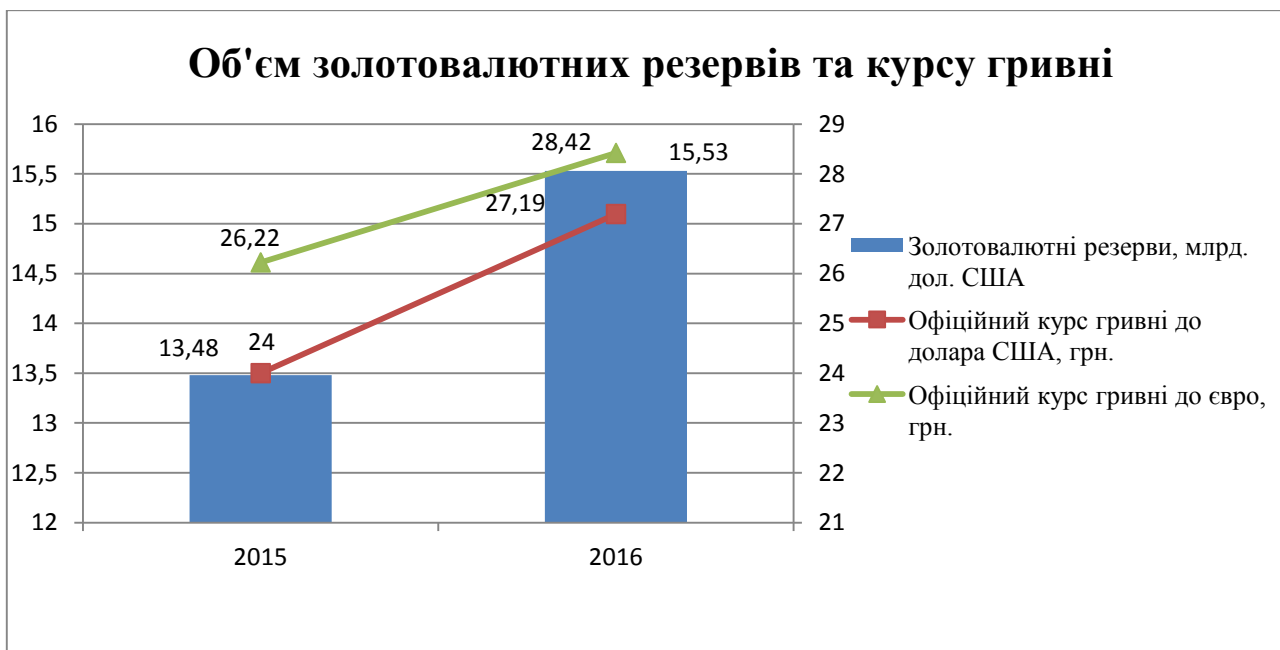

Рис. 1.3. Динаміка обсягів золотовалютних резервів і курсу гривні щодо іноземних валют протягом 2015 - 2016 років [57]

Розвиток банківської системи України сповільнилося за останні кілька років під впливом нестабільності гривні. Відбувається реформування системи нагляду за банківським сектором, діє державна політика в напрямку очищення

ринку від неплатоспроможних і слабких банківських установ (табл.1.4) [48, с.289].

Таблиця 1.4

Динаміка кількості банків України, які мають банківську ліцензію та банків з іноземним капіталом в 2015 - 2016 рр. [19]

Показник	2015	2016	Відхилення, Δ
Кількість діючих банків	117	96	-21
З них: з іноземним капіталом	41	38	-3
В т.ч. зі 100% іноземним капіталом	17	17	0
Частка іноземного капіталу в статутному капіталі банків, %	43,3	41,1	-2,2

Як видно з таблиці 1.4, внаслідок впливу кризи, під час якого стався рекордний рівень девальвації гривні, скоротилася кількість діючих банків. Станом на 31 грудня 2016 року ліцензію Національного банку України мали 96 банківських установ (в т.ч. 38 банків з іноземним капіталом). З кінця 2015 року кількість функціонуючих банківських установ скоротилася на 21.

Станом на кінець 2016 року структура власності активів банківської системи України була представлена наступним чином: банки з приватним українським капіталом складають близько 13%, банки іноземних банківських груп – 35%, державні банки – 52%

Внаслідок переходу ПАТ КБ «ПриватБанк» у стовідсоткову власність держави частка державних банків в структурі активів банківської системи України значно зросла протягом IV кварталу 2016 року та станом на 31.12.2016 р. відповідала 52%.

Для оцінки ефективності фінансової діяльності банків України досліджуємо динаміку основних показників їх діяльності (табл.1.5).

Як показують дані таблиці 1.5, динаміка основних показників фінансової діяльності банків України за останні кілька років має тенденцію до зниження. Регулятивний капітал за аналізований період збільшився на 25,1% і становить 163 853 млн. грн., що позитивно впливає на покриття негативних наслідків різ-

номанітних ризиків, які банки беруть на себе в процесі своєї діяльності, і забезпечення захисту вкладів, фінансової стійкості й стабільної діяльності банків.

Таблиця 1.5

Динаміка основних показників фінансової діяльності банків України в 2015 - 2016 рр., млн. грн. [19]

Показник	2015	2016	Відхилення, Δ
Активи	1 254 385	1 256 356	1 971
Пасиви	1 254 385	1 256 356	1 971
Регулятивний капітал	130 974	163 853	32 879
Достатність (адекватність) регулятивного капіталу (Н2),%	12,74	13,04	0,4
Доходи	199 193	190 691	- 8 502
Витрати	265 793	350 081	- 84 288
Результат діяльності	- 66 600	- 159 390	-92 790
Рентабельність активів,%	- 5,46	-2,48	-2,98
Рентабельність капіталу,%	- 51,91	-26,56	-25,35

Рентабельність активів і капіталу в 2016 році зросла в порівнянні з 2015 роком, що свідчить про ефективне використання активів і капіталу банками.

Ще одним з основних фінансових показників, який характеризує банківську систему, є відношення між активами і пасивами банків. Дана залежність представлена на рис. 1.4.

Рис. 1.4. Динаміка активів банків України в 2015 - 2016 рр. [19]

Як видно з рис. 1.4, активи і пасиви банків України поступово збільшуються, так в 2016 році вони склали 1 256 356 млн. грн., що на 0,17% більше, ніж в 2015 р., що аказує на позитивну роботу банківської системи України.

Структуру доходів і витрат банків України розглянемо на рис. 1.5 і рис. 1.6.

Рис. 1.5. Структура доходів банків України в 2016 р.

Доходи банків України зменшились в порівнянні з 2015 роком на 4,27% і становлять 190 691 млн. грн. Процентні доходи мають найбільшу частку в структурі доходів - 130 145 млн. грн. (68,3% від загальної суми доходів). Комісійні доходи займають 26 414 млн. грн. (13,9%). Відповідно на інші доходи припадає всього 17,8%, що становить 33 634 млн. грн.

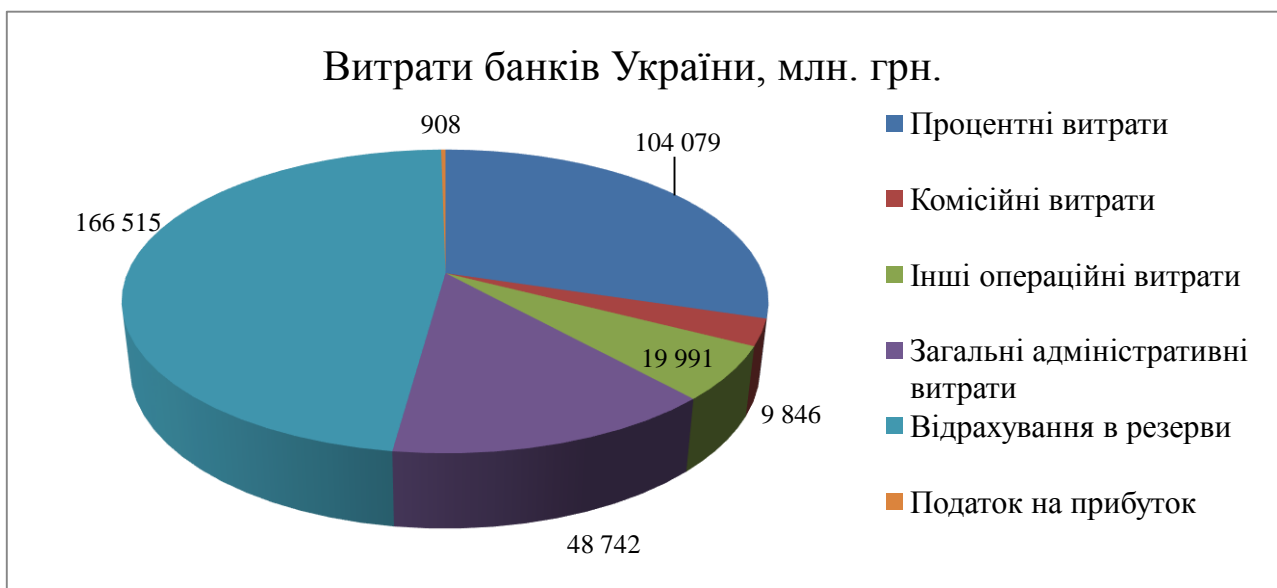

Рис. 1.6. Структура витрати банків України в 2016 р.

Витрати банків України виросли в порівнянні з 2015 роком на 31,7% і становлять 350 081 млн. грн. Відрахування в резерви мають найбільшу частку в структурі витрат – 166 515 млн. грн. (47,6% від загальної суми витрат). Процентні витрати займають 104 079 млн. грн. (29,7%). Відповідно на інші витрати припадає всього 22,7%. Фінансовий результат діяльності банків становить – 159 390 млн. грн.

Зазначимо, що обсяг збитків банківської системи України за 2016 року значно перевищив аналогічний показник 2015 року, переважно внаслідок вагомого зростання сум відрахування в резерви, зумовленого виконанням плану врегулювання діяльності ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» в межах процесу націоналізації установи.

Економічна криза безумовно негативно відбивається на стабільності банківських установ України, але для виявлення загальних тенденцій, з'ясування становища різних банків в банківському секторі необхідно проаналізувати основні показники їх фінансової діяльності.

Перш за все, потрібно розглянути динаміку власного капіталу банків України (табл.1.6).

Таблиця 1.6

ТОП-10 найбільших банків України за розміром власного капіталу

№	Банк	Капітал, млн. Грн.		Статутний капітал, млн. Грн.	
		2015	2016	2015	2016
1	ПриватБанк	11 879,9	27 488,3	8 860,2	21 256,5
2	Ощадбанк	16 626,3	23 023,4	13 892,0	29 901,3
3	Укрексімбанк	17 454,2	13 852,8	16 393,5	21 689,0
4	Промінвестбанк	4 589,7	8 095,6	5 298,7	19 008,7
5	Укрсоцбанк	6 570,1	7 714,4	2 310,2	7 739,0
6	Укргазбанк	1 754,4	7 002,1	1 270,0	3 392,4
7	ПУМБ	2 850,8	5 925,6	2 522,8	3 294,5
8	Райффайзен Банк Аваль	6 441,2	5 919,9	3 002,7	3 002,7
9	Альфа Банк	3 121,1	4 455,3	3 715,9	4 639,1
10	УкрСиббанк	4 885,5	1 461,5	7 511,6	1 774,3

Відповідно до табл. 1.6, лідером за розміром власного капіталу серед банків України є ПриватБанк з розміром капіталу в 2016 році 27 488,3 млн. грн.,

статутний капітал складає 21 256, 5 млн. грн. У трійку лідерів входять також Ощадбанк з капіталом 23 023,4 млн. грн. і Укрексімбанк - 13 852,8 млн. грн. Далі йдуть банки з рівнем власного капіталу 7-8 млрд. грн.: Промінвестбанк, Укрсоцбанк, Укргазбанк. Банки ПУМБ і Райффайзен Банк Аваль мають капітал в межах 5 900 млн. грн. Альфа-Банк дещо поступається позицію з капіталом в 4 455,3 млн. грн. У ТОП-10 найбільших банків України за рівнем власного капіталу потрапив УкрСиббанк - 1 461,5 млн. грн., але він за останні кілька років значно знизив рівень капіталу.

Варто відзначити, що за розміром активів банки України розташовані приблизно в такій же послідовності, але з деякими змінами (рис. 1.7).

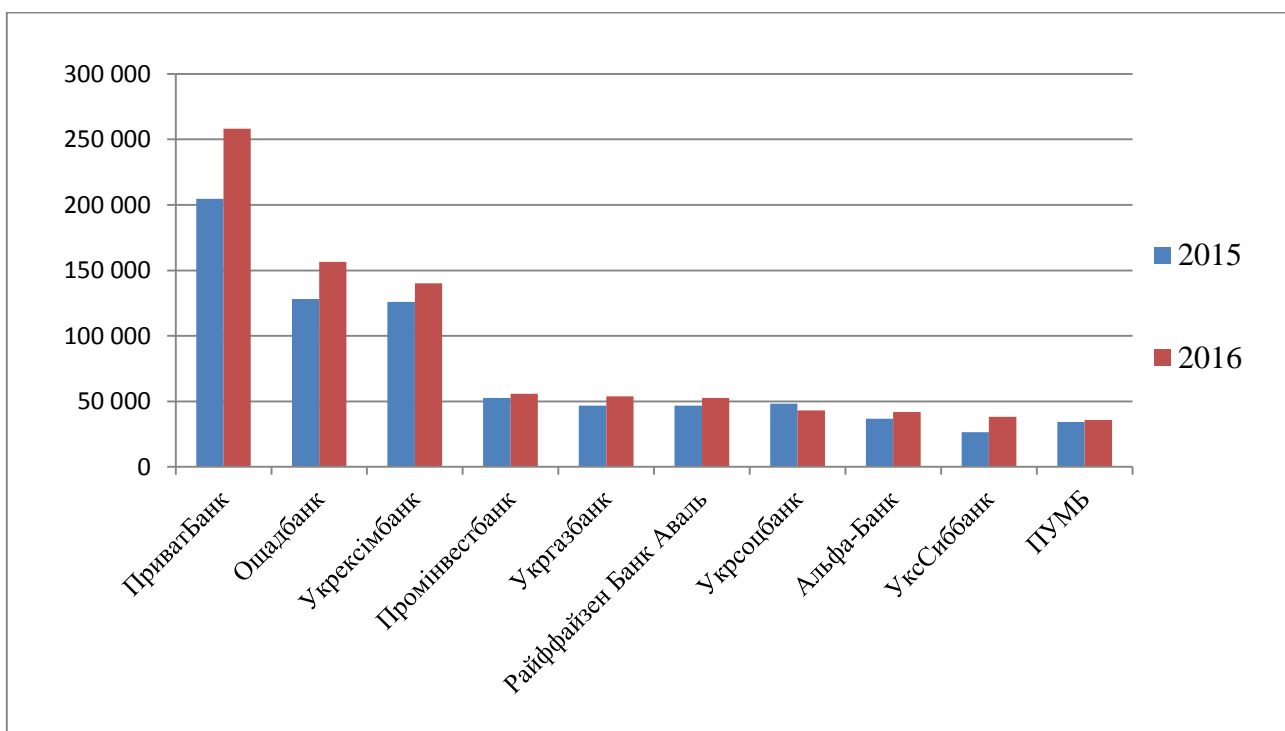

Рис. 1.7. Динаміка зміни активів найбільших банків України

З рис. 1.7 видно, що ПриватБанк єдиний банк, що має в 2016 році активів понад 200 млрд. грн., а саме: 258 277 млн. грн., що свідчить про найвищий рівень ефективності діяльності серед банків України. Ощадбанк і Укрексімбанк мають активів на суму 156 595 млн. грн. і 140 192 млн. грн. відповідно.

Укрсоцбанк знизив активи в 2016 році (43 079 млн. грн.) в порівнянні з 2015 роком (48 268 млн. грн.) на 11,25%. УкрСиббанк має рівень активів в 2016

році нижче, ніж в 2015 році. У десятку найбільших увійшов Перший Український Міжнародний Банк (ПУМБ) з розміром активів в 2016 році 35 865 млн. грн.

За останні кілька років Україна втратила 63 банки. На рис.1.8 зібрані топ-10 банків, які збанкрутували в період з 2014 по 2016 рік і мали найбільший власний капітал.

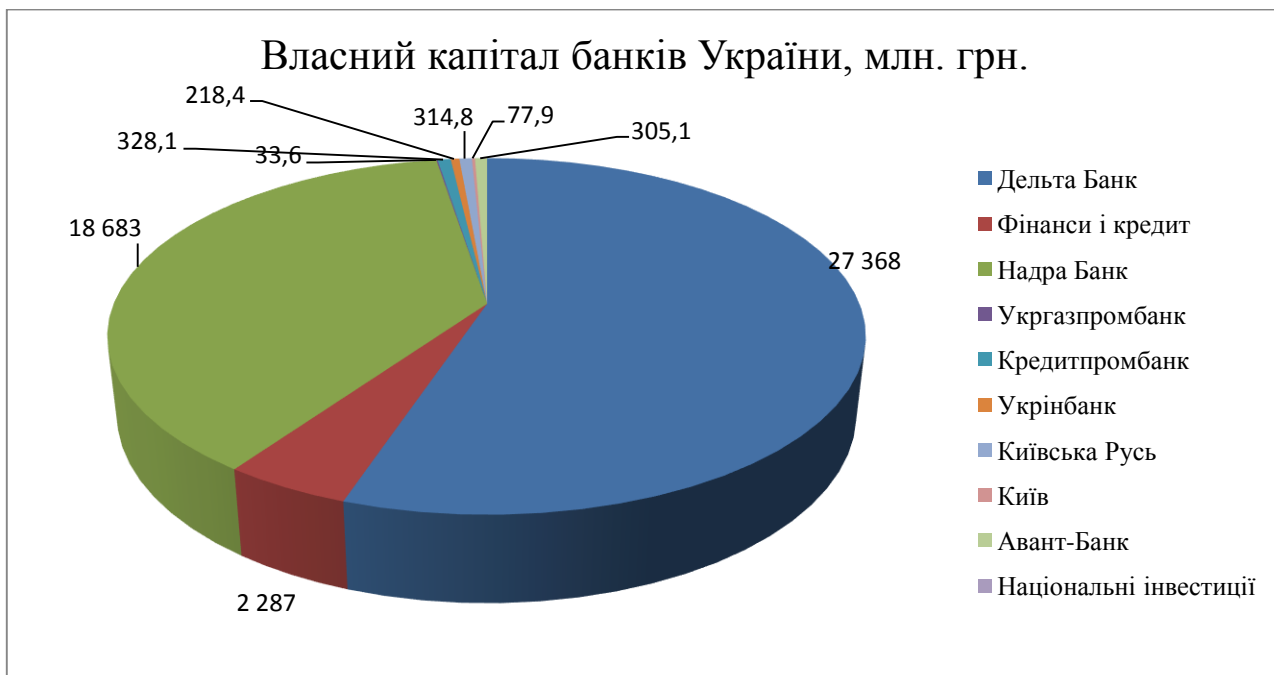

Рис. 1.8. ТОП-10 найбільших банкрутів України

Відповідно до рис. 1.8, найбільшим банкрутом України є Дельта Банк. Власний капітал банку становив 27 368 млн. грн. , статутний капітал - 3 727 млн. грн.

Ще одним великим банкрутом вважається Банк «Фінанси та кредит», його власний капітал в 2015 році становив 2 287 млн. грн. Надра Банк також покинув банківський сектор з капіталом в 18 683 млн. грн. на початку 2015 року.

Долучилися до найбільших збанкрутілих банків Укргазпромбанк з капіталом 36,3 млн. грн, Кредитпромбанк - 328,1 млн. грн., Укрінбанк, Київська Русь, Київ, Авант-Банк і Національні Інвестиції.

Тобто, як видно, в банківському секторі України існують проблеми з фінансовою стійкістю банків, з ефективністю їх фінансової діяльності.

Прибутковість банків, як один з найважливіших показників ефективності фінансової діяльності, зображена на рис. 1.9.

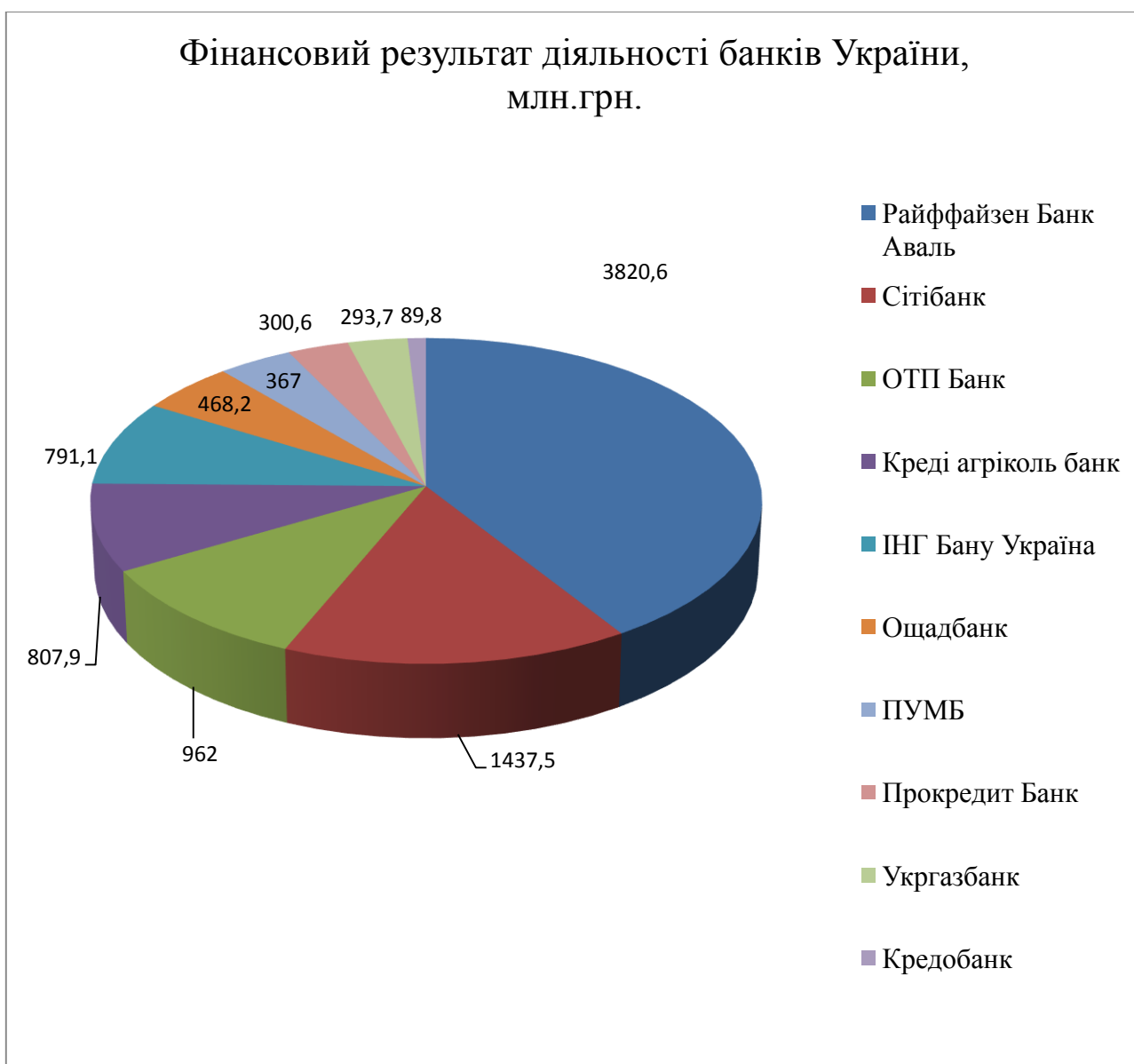

Рис. 1.9. ТОП-10 найприбутковіших банків України в 2016 р

З рис. 1.9 можна побачити, що серед найбільш прибуткових за підсумком минулого року банків були виключно іноземні фінансові установи – Райффайзен Банк Аваль, Сітібанк та ОТП Банк. На топ-3 найбільш прибуткові банки за підсумком 2016 р. припадало 57,5% загального обсягу прибутку, отриманого БСУ.

Креді агріль Банк та ІНГ Банк Україна за розміром прибутку в 2016 році знаходяться на 4 та 5 позиціях відповідно .

Багато банків мають негативні показники фінансової діяльності, далі розглянемо десять найбільш збиткових банків України в 2016 році (рис.1.10).

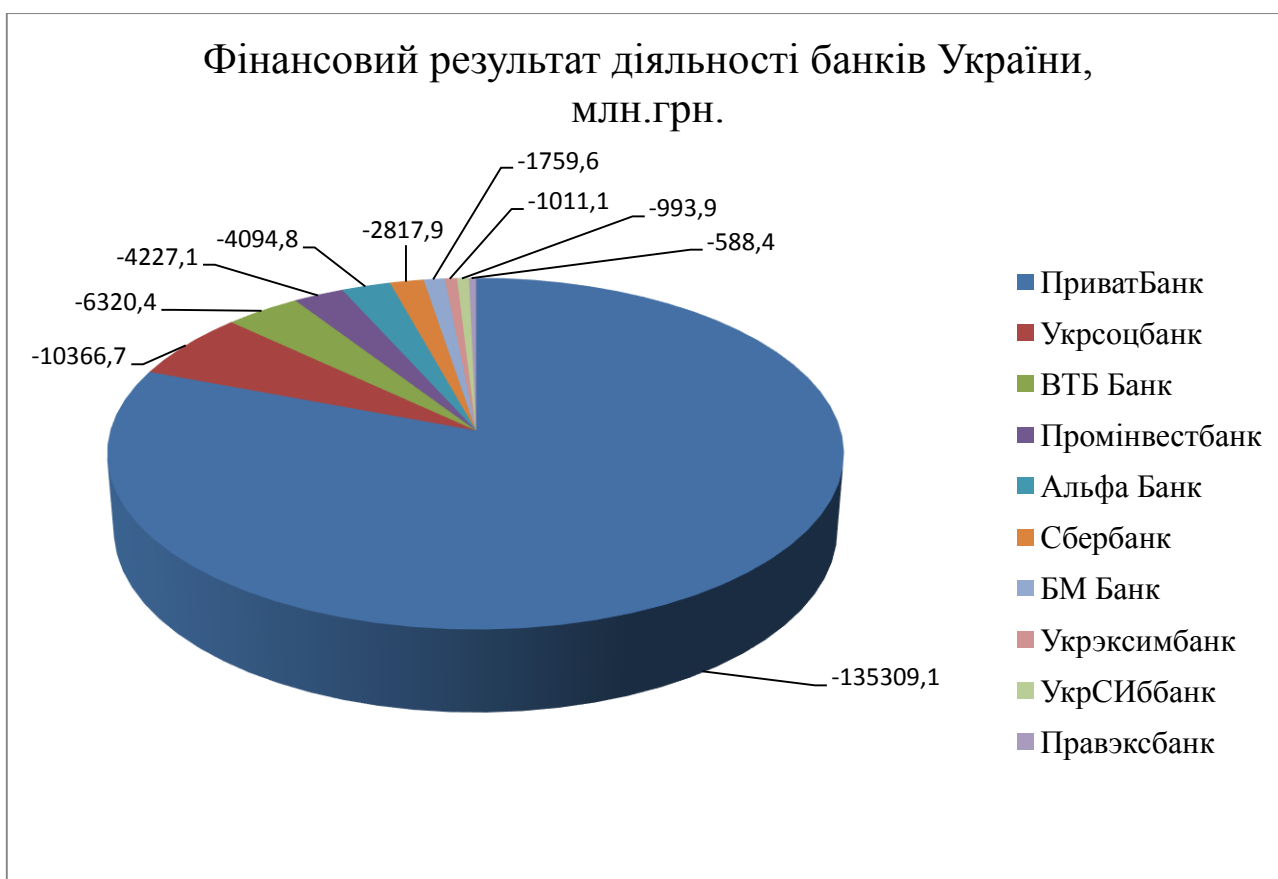

Рис. 1.10. ТОП-10 збиткових банків України в 2016 р

За підсумком 2016 р. 31 з 93 функціонуючих банків отримав збитки на загальну суму 169,3 млрд. грн. З цієї суми майже 80% (135,3 млрд. грн.) припадає на ПАТ КБ «ПриватБанк». Інші банківські установи, що завершили звітний період з додатнім результатом діяльності, отримали сукупно 10,82 млрд. грн. прибутку.

Окрім ПАТ КБ «ПриватБанк» до трійки найбільш збиткових за результатами 2016 р. увійшли ПАТ «Укрсоцбанк» та ПАТ «ВТБ Банк»

Як видно з аналізу, банківський сектор України знаходиться зараз в дуже скрутному становищі. Причинами такого становища є: зниження рівня ефективності фінансової діяльності банків; відтік вітчизняного та іноземного капіталу; зниження якості банківських активів; втрата довіри з боку вкладників; істотне падіння курсу національної валюти і, як наслідок, скорочення грошових заощаджень приватного сектора; скорочення ресурсної бази банків; збільшення обсягів неповернених валютних кредитів; зниження обсягу банківських депозитів; зниження обсягу кредитування реального сектора економіки.

1.3. Методичні аспекти управління ефективністю фінансової діяльності банку

Банківський сектор є одним з секторів української економіки, що розвивається найшвидше, а ефективне управління його фінансовою діяльністю є одним з найголовніших чинників цього розвитку. Але сучасні умови функціонування банківських установ пов'язані з виникненням кризових явищ, викликаних фінансовою нестабільністю в Україні. Це суттєво позначається на результатах їх діяльності і може призвести до погіршення фінансового стану комерційних банків.

Для мінімізації негативного впливу і зниження фінансових ризиків виникає необхідність ефективного управління фінансовими результатами комерційних банків. Ця частина управлінської роботи є найбільш складним, важливим і пріоритетним завданням, яке ставиться перед керівництвом будь-якого комерційного банку.

Управління ефективністю фінансової діяльності банку необхідно розглядати як систему, яка об'єднує мета, завдання, принципи, функції, методи і як процес прийняття управлінських рішень з приводу формування, розподілу і використання фінансових результатів діяльності комерційного банку [17].

Головною метою управління ефективністю фінансової діяльності є забезпечення максимізації чистого прибутку як основного джерела зростання вартості комерційного банку. Ця мета повинна збалансувати інтереси власників банків з інтересами держави, клієнтів і персоналу, який в ньому працює.

Досягнення головної мети ефективності управління фінансовими результатами діяльності комерційного банку здійснюється через забезпечення виконання системи завдань (рис.1.11).

Виконання цілей і завдань ефективності управління фінансовою діяльністю банку здійснюється шляхом реалізації певних функцій.

У науковій літературі існує безліч поглядів на визначення функцій управління, серед яких найбільш часто виділяють функції планування, аналізу контролю і мотивації.

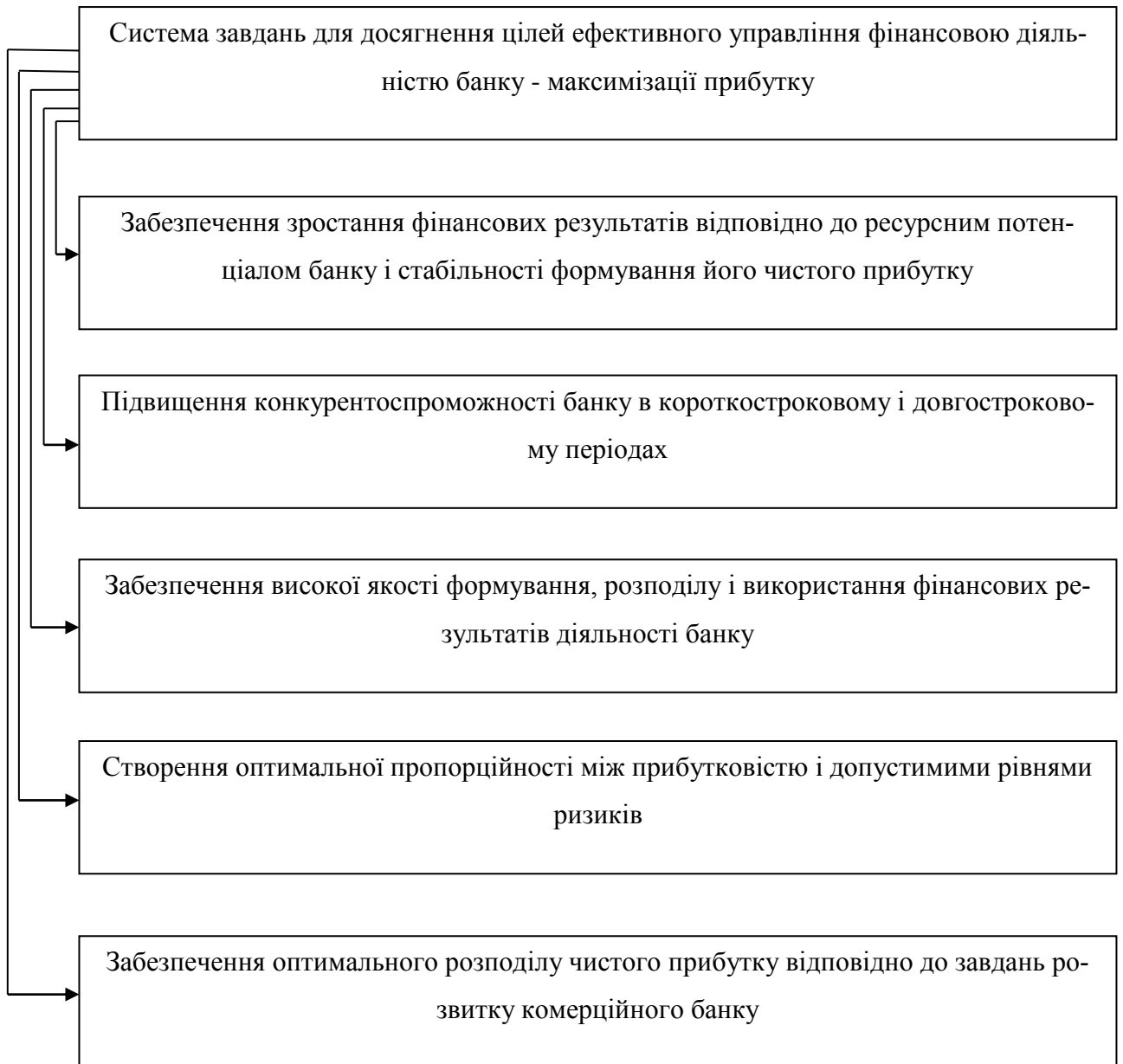

Рис. 1.11. Завдання для досягнення цілей ефективного управління фінансовою діяльністю банку

Ці функції є загальними і повинні також виконуватися і при управлінні фінансовою діяльністю комерційного банку.

Однак є й інші функції - функції спеціальної управлінської сфери, які застосовуються виключно до даного об'єкту управління (рис.1.12). Тільки в сукупності, дія даних функцій буде найбільш ефективним при управлінні фінансовими результатами комерційного банку.

Реалізація вищенаведених функцій проводиться банком відповідно обраної стратегії.

Рис. 1.12. Функціональна система управління ефективністю фінансової діяльності банку

Однією з новітніх методологічних концепцій ефективності управління фінансовою діяльністю банку, безпосередньо пов'язаної з впровадженням в

практику його діяльності системи оціночних показників, є методологія розробки «стратегічних карт» розвитку банку. Використання цієї методології дозволяє забезпечити впровадження запропонованої системи показників оцінки управління ефективністю фінансової діяльності одночасно з розробкою і реалізацією стратегії банку (рис.1.13).

Стратегія управління ефективністю фінансової діяльності банку являє собою процес розробки системи планів щодо забезпечення ефективного формування, розподілу і використання його прибутку в повному обсязі і відповідно до поставлених завдань розвитку.

Рис. 1.13. Стратегічна карта управління ефективністю діяльності банку

На основі наведених завдань, функціональної системи, стратегії здійснюється процес управління фінансовою діяльністю комерційного банку. Сам процес управління фінансовою діяльністю банку виконується по етапах, наведеними на рис. 1.14.

Рис. 1.14. Етапи управління ефективністю фінансової діяльності комерційного банку

Поетапне управління ефективністю фінансової діяльності банку дозволяє вивчити динаміку його розвитку, структурні зрушення, причини та наслідки зміни фінансових результатів і виявити ефективність їх формування, розподілу і використання, дає можливість планувати фінансову діяльність.

Загострення конкурентної боротьби в банківському секторі української економіки, зниження темпів приросту обсягів фінансових ресурсів, зниження рівня доходів і, відповідно, збільшення витрат обумовлюють необхідність підвищення ефективності системи управління діяльністю і її ключовий елемент - фінансового планування. Саме фінансове планування є основою фінансового управління банком, яка дозволяє з урахуванням специфіки кожного етапу розвитку банку визначати мету його діяльності, обґрунтовувати можливі шляхи її досягнення (рис.1.15).

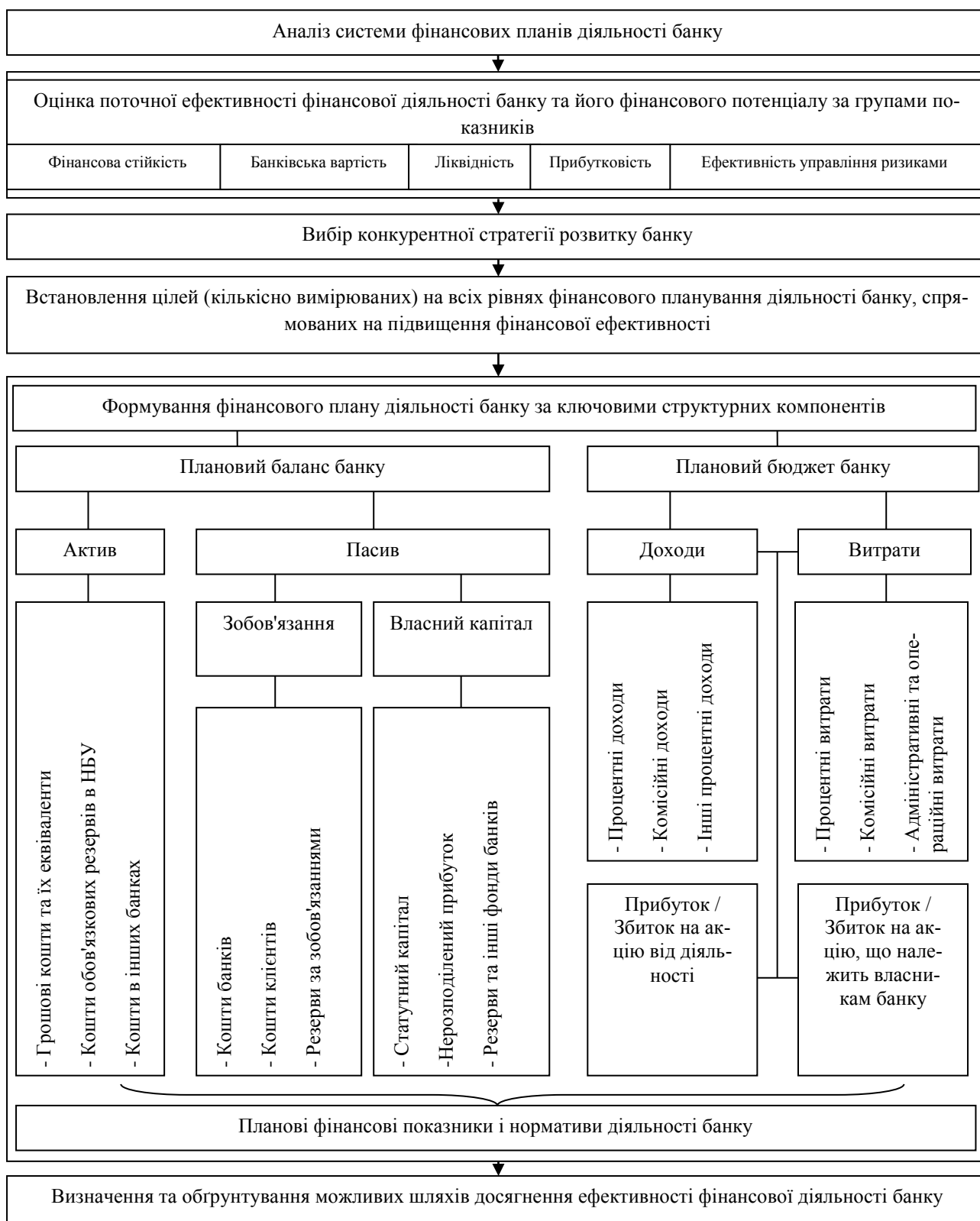

Рис. 1.15. Процес формування фінансового плану ефективної фінансової діяльності банку

В ході дослідження визначено, що ключовими структурними елементами фінансового плану діяльності банку є: плановий баланс банку, плановий бюджет банку, планові фінансові показники і нормативи діяльності банку.

Головна мета фінансового планування банку полягає у встановленні параметрів оптимізації фінансово-економічної діяльності банку, яка досягається можливістю впливати на основні показники діяльності банку і здатністю адаптуватися до умов нестабільності ринкового середовища, а також можливістю розвитку банку в перспективі [41, с.207].

Поетапне управління фінансовою діяльністю банку, складання фінансових планів, в комплексі охоплюють всі функції управління фінансовою діяльністю банку призводять до зниження фінансових ризиків і підвищують ефективність фінансової діяльності комерційних банків [45, с.308].

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ НА ПРИКЛАДІ ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»

2.1. Аналіз фінансової стійкості ПАТ КБ «ПриватБанк»

Для аналізу ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» необхідно досліджувати всю систему аналітичних показників, яка формується на основі даних звітності, публіка НБУ за такими напрямками: фінансова стійкість (достатність капіталу), ліквідність, прибутковість, рентабельність, ділова активність активів, ділова активність пасивів, ефективність управління банком по прибутковості (рис. 2.1).

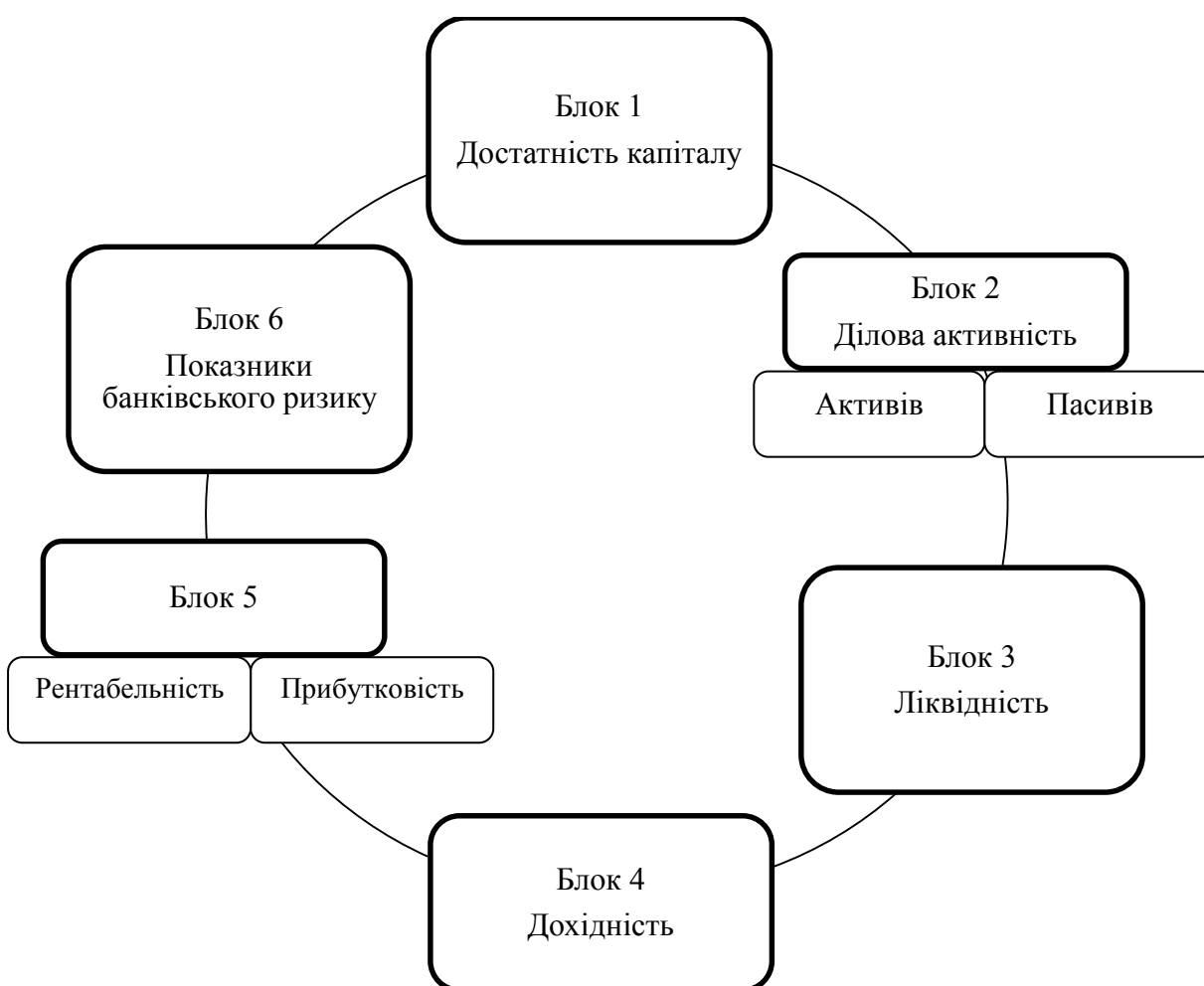

Рис. 2.1. Показники ефективності фінансової діяльності банку

В ході дослідження буде проведено аналіз фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк».

Публічне акціонерне товариство комерційний банк «ПриватБанк»- найбільший комерційний банк України. Займає лідируючі позиції за всіма фінансо-

вими показниками в галузі. Є системно важливим і найбільшою ощадною спеціалізованим банком, обслуговуючим третину вкладів населення України.

Основна стратегічна мета - залишаючись банком загальнонаціонального рівня, банк прагне відтворити позиції стабільної, прозорої, конкурентоспроможного фінансової установи.

ПАТ КБ «ПриватБанк» є одним з найбільш інноваційних банків світу. Наприклад, понад десять років тому ПАТ КБ «ПриватБанк» став одним з перших в світі, хто почав використовувати одноразові SMS-паролі. До останніх інновацій, які отримали визнання у всьому світі, належать такі продукти як: платіжний міні-термінал, вхід в Інтернет-банкінг через QR-код, онлайн-інкасація, а також десятки різних мобільних додатків [69].

Основою діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» є його ресурсна база, яка формується з капіталу і зобов'язань, тому доцільним є дослідження динаміки його пасивів (табл.2.1).

Аналіз динаміки пасивів ПАТ КБ «ПриватБанк» буде проведено за наданою банком звітності за 2015-2016 роки (Додатки А,Б).

Таблиця 2.1

Аналіз динаміки пасивів ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015 - 2016 рр., млн. грн.

Найменування статті	2015	2016	Абс. відх.	Від. відх, %
Зобов'язання	230 789	206 065	- 24 724	- 10,71
Капітал	27 488	- 882	- 28 370	-103,21
Всього пасиви	258 277	205 183	- 53 094	-20,56

Аналіз динаміки пасивів ПАТ КБ «ПриватБанк» (табл.2.1) показав, що, в 2016 році в порівнянні з 2015 роком загальний обсяг пасивів банку зменшився на 53 094 млн. грн., або на 20,56%, як за рахунок зменшення капіталу, так і за рахунок зменшення зобов'язань банку, що свідчить про скорочування ресурсної бази банку.

На підставі таблиці 8 зобразимо динаміку пасивів ПАТ КБ «ПриватБанк» (рис. 2.2).

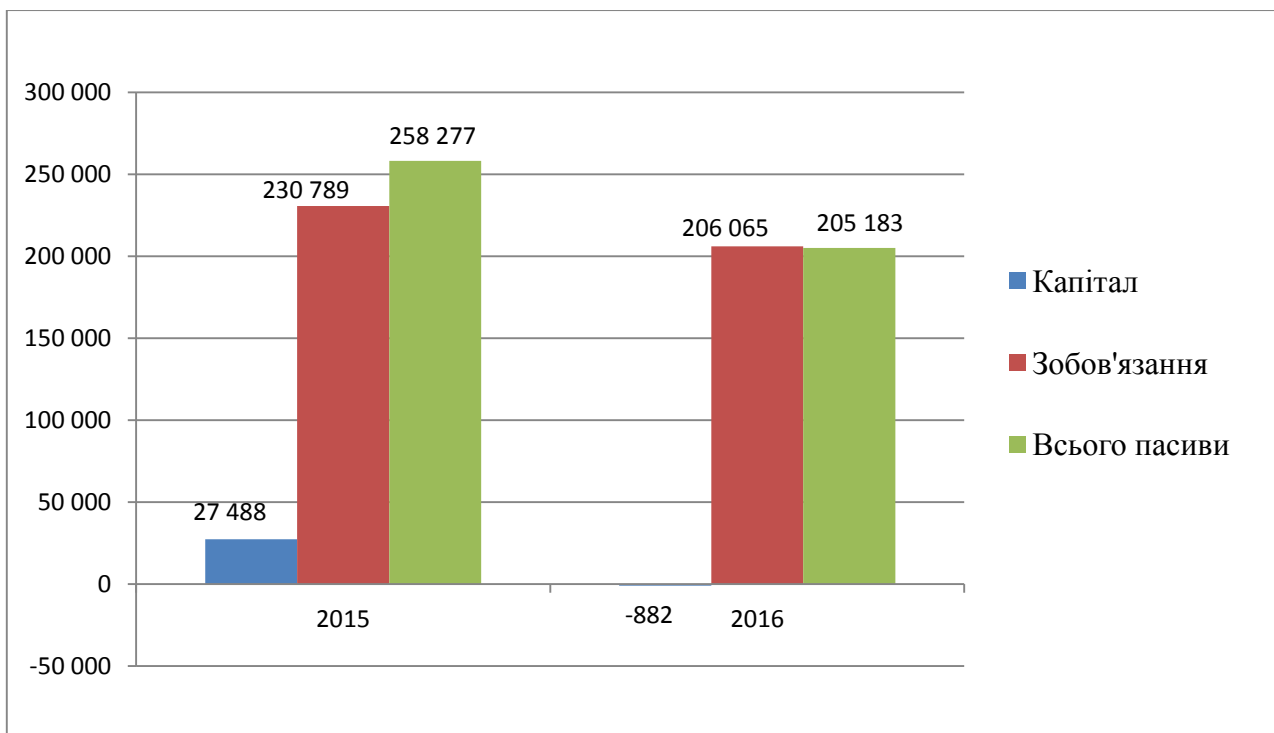

Рис. 2.2. Аналіз динаміки пасивів ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015 - 2016 рр., млн. грн.

На початку аналізу необхідно розглянути блок показників доволі динамічності капіталу (фінансової стійкості) ПАТ КБ «ПриватБанк» (табл.2.2).

Таблиця 2.2

Аналіз динаміки показників фінансової стійкості ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015 - 2016 рр.

№	Назва коефіцієнта	Формула розрахунку	2015	2016	Абс. відх.	Відн. відх, %
1	Надійності, %	$K / ЗК$	11,91	0,44	-11,47	-96,31
2	Достатності капіталу, %	K / A	10,64	0,43	-10,21	-95,96
3	Захищеності капіталу	$КА / A$	0,11	0,06	-0,05	-45,45
4	Мультиплікатора капіталу	$A / АК$	12,5	24,7	12,2	97,6
5	Фінансового важеля	$ЗК / K$	8,39	0,38	-8,01	-95,47
6	Захищеності дохідних активів власним капіталом	$(K - АН) / АД$	- 0,03	- 0,01	0,02	66,67

де, К - власний капітал банку; ЗК - залучені кошти; А - всього активи; КА - капіталізовані активи; АК - акціонерний капітал; АН - неприбуткової активи; АД - дохідні активи.

З наведених даних в таблиці 2.2 видно, що коефіцієнт надійності (співвідношення капіталу банку і залучених коштів при мінімально допустимому значенні не менше 5%) знизився з 11,91 % у 2015 році до 0,44% у 2016 році, що є негативним моментом для ПАТ КБ «ПриватБанк». Він має недостатньо високу забезпеченість власним капіталом і, отже, невисоку надійність, тобто він ще не досяг того рівня, при якому не залежить від залучених коштів грошового ринку.

Коефіцієнт фінансового важеля при максимально допустимому відношенні 1: 20 становив наприкінці 2015 року 8,39, а в кінці 2016 року 0,38. Це велике співвідношення, яке свідчить про залежність ПАТ КБ «ПриватБанк» від зовнішніх інвесторів і кредиторів.

Дані таблиці 2.2 свідчать про зменшення захищеності власного капіталу ПАТ КБ «ПриватБанк» зменшеним вкладенням його в свої власні капіталізовані активи - основні засоби та нематеріальні активи. Це підтверджується зниженням відповідного коефіцієнта з 0,11 до 0,06.

ПАТ КБ «ПриватБанк» кілька посилив захист дохідних активів власним капіталом. Так, якщо в 2015 році цей коефіцієнт мав значення (- 0,03), то вже в 2016 році він зріс до (-0,01). Це свідчить про те, що розмір власного капіталу за мінусом безприбуткових активів поки не покриває дохідних активів, але має тенденцію до поліпшення, що робить позитивний вплив на ефективність фінансової діяльності.

Що стосується коефіцієнта мультиплікатора капіталу, що характеризує ступінь покриття активів акціонерним капіталом, то при оптимальному співвідношенні 12,0-15,0 разів він у 2015 році становив 12,5 раз, а в 2016 році виріс до 24,7 раз. Це є позитивною тенденцією фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк».

Коефіцієнт достатності капіталу підвищився за аналізований період з 10,64% до 0,43% при оптимальному значенні не менше 10%. Даний коефіцієнт повністю не відповідає оптимальному значенню і має тенденцію до зниження.

Можна зробити висновок, що фінансова стійкість ПАТ КБ «ПриватБанк» не досить забезпечена його капіталом, та рівень залежності банку від залучених

коштів (коефіцієнт надійності, коефіцієнт фінансового важеля) залишає ефективність фінансової діяльності нестабільною.

Далі слід проаналізувати блок показників ділової активності активів і пасивів ПАТ КБ «ПриватБанк».

Дослідження активів ПАТ КБ «ПриватБанк» полягає у використанні аналітичних прийомів, спрямованих на визначення загального обсягу коштів, що знаходяться в розпорядженні ПАТ КБ «ПриватБанк», їх структури і динаміки в аналітичному періоді. Аналіз динаміки активів ПАТ КБ «ПриватБанк» буде проведено за даними звітності банку за 2015-2016 роки (Додатки А,Б).

Побудуємо аналітичну таблицю «Аналіз динаміки активів ПАТ КБ «ПриватБанк»» (табл.2.3).

Таблиця 2.3

Аналіз динаміки активів ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015 -2016 рр.

Найменування статті	2015	2016	Абс. відх.	Від. відх.,%
Грошові кошти та їх еквіваленти	29 631	30 159	528	1,78
Заборгованість інших банків	3 365	2 410	-955	-28,38
Кредити та аванси клієнтам	189 147	43 583	-145 564	-76,96
Вбудовані похідні фінансові активи	30 016	27 044	-2 972	-9,9
Інвестиції в дочірні компанії	435	433	-2	0,46
Інвестиційні цінні папери для продажу	1 734	64 409	62 675	3 614,48
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення	216	-	-216	-
Передплата з поточного податку на прибуток	152	181	29	19,07
Приміщення, обладнання та нематеріальні активи	2 857	3 956	1 099	38,47
Інші фінансові активи	239	229	-10	-4,18
Інші активи	294	9 585	9 291	3160,20
Активи, призначені для продажу	191	-	-191	-
Всього активів	258 277	205 183	-53 094	-20,56

Дані таблиці 2.3 свідчать, що при загальних темпах зниження активів на 20,56% або 53 094 млн. грн., темп росту кредитного портфеля становить - 76,96%. Це означає, що ПАТ КБ «ПриватБанк» знижує свою діяльність, зокрема кредитну.

Грошові кошти та їх еквіваленти зросли в 2016 році на 1,78% і склали 30 159 млн. грн., що є позитивним моментом для банку.

Зменшення заборгованості інших банків на 955 млн. грн. є негативним моментом діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк».

Розширення інвестиційного портфеля свідчить про збільшення прибутковості ПАТ КБ «ПриватБанк», але одночасно і підвищує рівень ризикованості діяльності.

Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи збільшилися на 38,47% і склали 3 956 млн. грн., що свідчить про розширення операційної діяльності банку.

Інші активи зросли в 2016 році на 9 585 млн. грн. Значний темп приросту інших активів вимагає уважного дослідження. Особливо, якщо його причиною зростання дебіторської заборгованості. Дебіторську заборгованість становлять кошти, тимчасово вилучені з обігу, тому бажано скорочення або, принаймні, стабілізація її питомої ваги в загальних (сумарних) активах банку. Висока питома вага інших активів є негативною ознакою в діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк».

Загалом, ми бачимо тенденцію до скорочення діяльності банку, а значить - до зниження ефективності фінансової діяльності банку. Можна сказати, що динаміка активів не відповідають основним принципам і напрямам розвитку банку, та розвиток активів далі вимагає їх коригування в напрямі підвищення питомої ваги кредитно-інвестиційного портфеля.

Наступним етапом аналізу активів є їх розподіл за ступенем прибутковості. За цією ознакою виділяють дохідні і не дохідні активи банку. Аналіз динаміки активів ПАТ КБ «ПриватБанк» по прибутковості буде проведено за даними звітності банку за 2015-2016 роки (табл.2.4).

Таблиця 2.4

Аналіз динаміки активів ПАТ КБ «ПриватБанк» за прибутковістю в 2015 - 2016
рр.

Показник	2015	2016	Абс. відх.	Відн. відх.,%
Дохідні активи	254 544	191 232	-63 312	-28,87
Недохідні активи	3 733	13 951	10 218	27,27
Всього активів	258 277	205 183	-53 094	-20,56

З даних таблиці 2.4 видно, що зміни, що характеризують дохідні і недохідні активи, вказують на те, що якість їх погіршилась: загальна сума активів зменшилась на 53 094 млн. грн. або 20,56% і складає 205 183 млн. грн., така зміна свідчить про скорочення діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» та зниженні ефективності його фінансової діяльності.

Дохідні активи зменшились на 28,87%, і склали 191 232 млн. грн. Недохідні активи збільшилися на 10 218 млн. грн. і склали 13 951 млн. грн. Такі зміни динаміки активів ПАТ КБ «ПриватБанк» свідчать про його неефективну фінансову діяльність. Проаналізуємо блок показників ділової активності активів і пасивів ПАТ КБ «ПриватБанк» (табл.2.5).

Таблиця 2.5

Аналіз динаміки показників ділової активності активів і пасивів ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015 - 2016гг.

№	Назва коефіцієнта	Формула розрахунку	2015	2016	Абс. відх.	Від. відх.,%
1	Активності залучення коштів	ЗК / П	0,77	0,61	-0,16	-20,78
2	Активності залучення міжбанківських кредитів	МБК / П	0,10	0,09	-0,01	-10,00
3	Активності залучення строкових депозитів	ДС / П	0,67	0,69	0,02	2,99
4	Активності використання строкових депозитів в кредитний портфель	ДТ / КР	0,88	0,94	0,06	6,82
5	Рівня дохідних активів	АТ / А	0,75	0,74	-0,01	-1,33
6	Кредитної активності	КР / А	0,74	0,71	-0,03	-4,05
7	Загальної інвестиційної активності в цінні папери,%	ЦБ / А	0,73	0,91	0,18	24,66
8	Частки інвестицій в дохідних активах,%	ЦБ / АД	0,97	1,25	0,28	28,87

де, П - всього пасиви; МБК - міжбанківські кредити отримані; ДС - депозити строкові; КР - кредитний портфель; ЦБ - вкладення в цінні папери;

Виходячи з даних таблиці 2.5, можна сказати, що коефіцієнт активності залучення позикових і залучених коштів за останні кілька років зменшився на 20,78 % і склав 0,61, що свідчить про нефективне використання ПАТ КБ «ПриватБанк» вжитих заходів по залученню ресурсів клієнтів. Спостерігається тенденція зниження коефіцієнта активності залучення міжбанківських кредитів з 0,10 у 2015 році до 0,09 у 2016 році, що свідчить про зниження залежності банку від зовнішніх кредиторів.

Коефіцієнт рівня дохідних активів знизився в 2016 році в порівнянні з 2015 роком на 1,33%, а кредитної активності на 4,05%, отже, керівництву необхідно переглянути кредитний портфель для підвищення рівня ефективності фінансової діяльності. У той же час коефіцієнт активності строкових депозитів в кредитний портфель склав в 2016 році 94%, що на 6,82% більше ніж у 2015 році. Отримані коефіцієнти є досить високими, і свідчать про ефективність використання залучених коштів.

Отже, зниження ділової активності активів ПАТ КБ «ПриватБанк» проявилось в кредитній політиці. Кредитна діяльність виступає основним джерелом прибутку банку, отримання якого є необхідною умовою досягнення ефективності фінансової діяльності банку.

Зобразимо результати дослідження динаміки показників ділової активності активів і пасивів ПАТ КБ «ПриватБанк» на рис. 2.3.

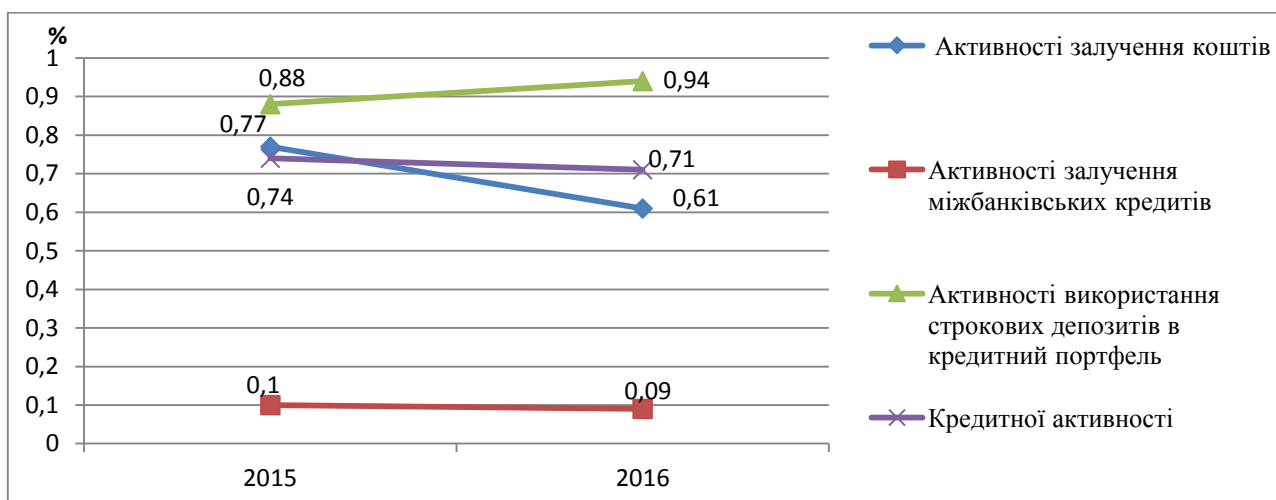

Рис. 2.3. Аналіз динаміки показників ділової активності активів і пасивів ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015 - 2016 рр.

Проаналізуємо ділову активність ПАТ КБ «ПриватБанк» по залученню ресурсів за даними звітності банку за 2015-2016 роки.

Побудуємо аналітичну таблицю «Аналіз ділової активності ПАТ КБ «ПриватБанк» по залученню фінансових ресурсів» (табл.2.6).

Таблиця 2.6

Аналіз динаміки ділової активності ПАТ КБ «ПриватБанк» по залученню фінансових ресурсів у 2015 - 2016 рр.

Найменування статті	2015	2016	Абс. відх.	Відн. відх, %
Кошти банків	30 065	20 714	-9 351	-31,1
Кошти клієнтів	177 974	181 133	3 159	1,77
Боргові цінні папери	9 271	2	-9 269	-99,98
Похідні фінансові зобов'язання	-	-	-	-
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	5	-	-5	-
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	864	94	-770	-89,12
Резерви зобов'язань та відрахувань	1 919	4 000	2 081	108,44
Субординований борг	10 691	122	-10 569	-98,86
Всього зобов'язань	230 789	206 065	-24 724	-10,71

Як показують дані таблиці 2.6, в 2016 році в порівнянні з 2015 роком зобов'язання ПАТ КБ «ПриватБанк» зменшилися в абсолютному значенні на 24 724 млн. грн., а у відносному на 10,71%, що є негативним моментом для ПАТ КБ «ПриватБанк», оскільки свідчить про скорочення депозитної бази і зменшує можливості банку щодо проведення активних операцій.

Кошти клієнтів в 2016 році в абсолютному значенні збільшилися на 3 159 млн. грн. Це свідчить про стабільність ресурсів банку, що позитивно впливає на його ліквідність і зменшує його залежність від міжбанківських позик.

Зменшилися в 2016 році кошти банків в абсолютному значенні на 9 351 млн. грн. Такі зміни свідчать про скорочення міжбанківських операцій і негативно впливають на обсяги ресурсної бази ПАТ КБ «ПриватБанк».

Інші показники ділової активності ПАТ КБ «ПриватБанк» також зменшились, що негативно впливає на обсяги ресурсної бази.

Як видно, ПАТ КБ «ПриватБанк» скорочує депозитну діяльність, що свідчить про зниження ефективності його фінансової діяльності.

Далі покажемо питома вагу статей зобов'язань в загальній їх структурі ПАТ КБ «ПриватБанк» (рис.2.4).

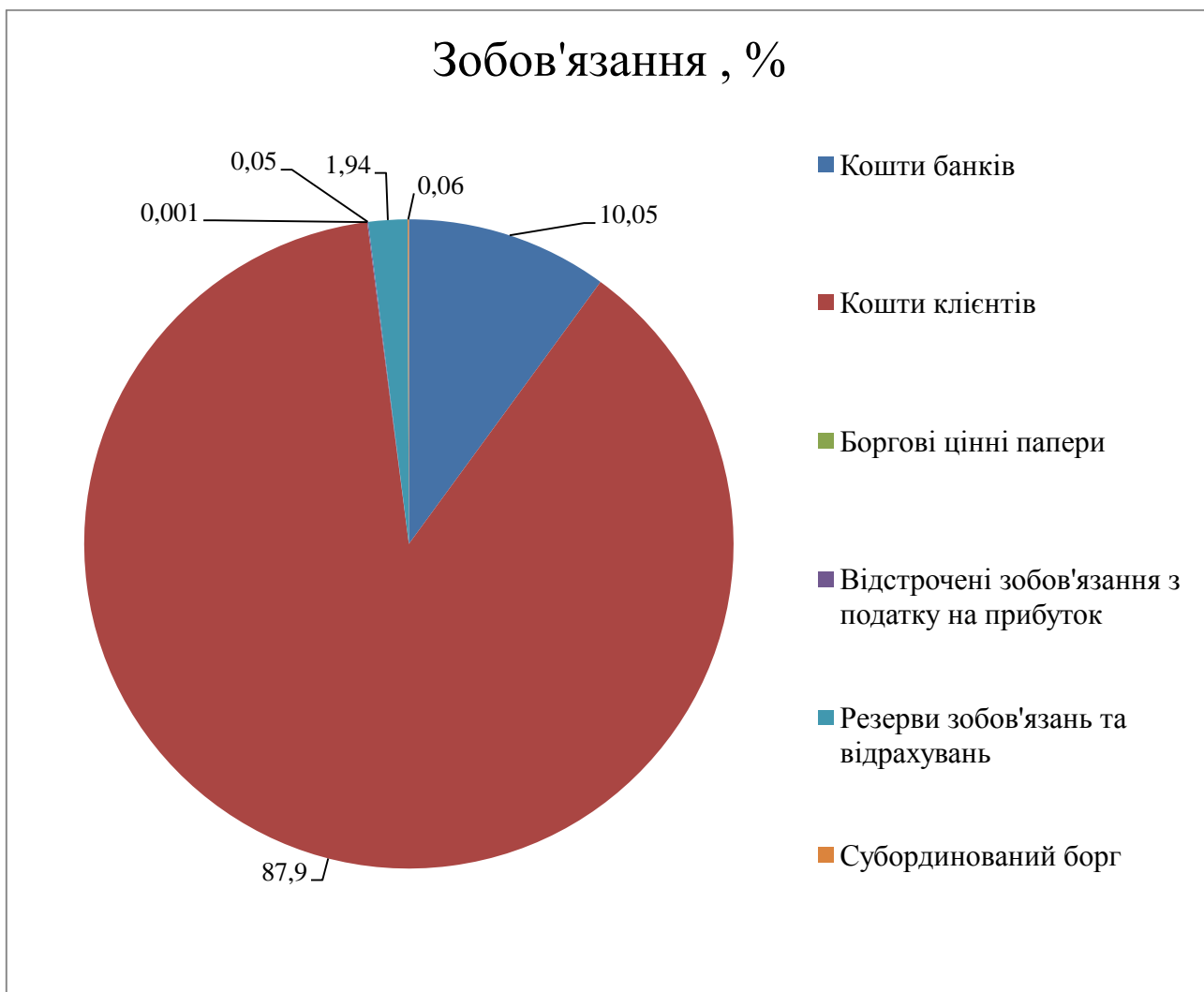

Рис. 2.4. Структура зобов'язань ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2016 р

Як підтверджують дані рис. 2.4, найбільшу частку в структурі зобов'язань займають кошти клієнтів і кошти банків з показниками 87,9% і 10,05%.

Важливим показником ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» є розмір його власного капіталу, який забезпечує економічну самостійність і фінансову стабільність, а також використовується для здійснення банківських операцій та послуг з метою отримання прибутку.

Аналіз динаміки власного капіталу ПАТ КБ «ПриватБанк» буде проведено за даними звітності банку за 2015-2016 роки (табл.2.7).

Таблиця 2.7

Аналіз динаміки власного капіталу ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015 - 2016 рр.

Найменування статті	2015	2016	Абс. відх.	Відн. відх, %
Акціонерний капітал	21 257	50 695	29 438	138,49
Емісійний прибуток	23	23	0	0
Внески до капіталу	-	111 591	111 591	-
Резерв переоцінки приміщень	506	783	277	54,74
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів	1 421	521	-900	-63,34
Загальні резерви та інші фонди	1 448	1 619	171	11,81
Нерозподілений прибуток	2 833	-176 048	-178 881	-6 314,19
Всього капіталу	27 488	-882	-28 370	-103,21

Аналіз власного капіталу ПАТ КБ «ПриватБанк» показав, що найбільше позитивне відхилення займає акціонерний капітал, який в 2016 році виріс на 138,49% і склав 50 695 млн. грн., що є позитивним моментом для банку і свідчить про зростання ресурсної бази і зростанні забезпечення інтересів вкладників.

Загальні резерви та інші фонди протягом року зросли на 171 млн. грн., або 11,81% і склали 1 619 млн. грн., що позитивно впливає на діяльність банку, оскільки свідчить про зростання фінансової стійкості ПАТ КБ «ПриватБанк», що, в свою чергу, позитивно впливає на підвищення його платоспроможності та зменшення ймовірності банкрутства.

Внески до капіталу у 2016 році склали 111 591 млн. грн., що відображає неефективну роботу банку.

Нерозподілений прибуток в 2016 році скоротився на 178 881 млн. грн. і склав – 176 048 млн. грн., що є негативним моментом для ПАТ КБ «ПриватБанк», оскільки свідчить про зменшення доходів в майбутньому.

2.2. Аналіз прибутковості, рентабельності і ліквідності ПАТ КБ «Приват-Банк»

Наступним блоком необхідно проаналізувати показники ліквідності ПАТ КБ «ПриватБанк». Результати аналізу згруповані в таблиці 2.8 [68].

Таблиця 2.8

Аналіз динаміки показників ліквідності ПАТ КБ «ПриватБанк» 2015 - 2016 рр.

№	Назва коефіцієнта	Формула розрахунку	2015	2016	Абс. відх.	Від. відх, %
1	Миттєвої ліквідності, %	$(\text{ККР} + \text{ГК}) / \text{ЗД}$	17,09	15,86	-1,23	-7,2
2	Загальної ліквідності зобов'язань, %	$\text{А} / \text{Про}$	113,01	111,91	-1,1	-0,97
3	Високоліквідних активів, %	$\text{АВ} / \text{АР}$	13,32	7,96	-5,36	-40,24
4	Ресурсної ліквідності зобов'язань, %	$\text{АТ} / \text{Про}$	110,70	101,29	-9,41	8,50
5	Ліквідного співвідношення виданих кредитів і залучених депозитів	$\text{КР} / \text{ЗД}$	115,06	106,78	-8,28	-7,2
6	Генеральної ліквідності зобов'язань	$(\text{АВ} + \text{НА}) / \text{Про}$	16,34	15,54	-0,8	-4,9

де, ККР - кореспондентські рахунки в банках; ГК - готівкові кошти в касі банку; ЗД - зобов'язання по депозитах; Про - зобов'язання загалом; АВ - активи високоліквідні; АР - активи робочі; НА - основні засоби та нематеріальні активи.

З даних таблиці 2.8 видно, що коефіцієнт миттєвої ліквідності в 2016 році в порівнянні з 2015 роком знизився на 1,23% в абсолютному значенні і склав 15,86%, при нормативному значенні не менше 20%.

Зниження даного показника негативно впливає на ефективність фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк», так як знижує його здатність погашати будь-які зобов'язання та борги перед клієнтами [61, с.28]

Результати аналізу показників ліквідності ПАТ КБ «ПриватБанк» виведені в рис. 2.5.

На підтвердження даних таблиці 2.8, на рисунку 23 можна побачити, що знизилася і забезпеченість робочих активів високоліквідними: з 13,32% на початку аналізованого періоду до 7,96% на кінець періоду при нормативній ви-

мозі НБУ не менше 20%, що загрожує фінансовій безпеці ПАТ КБ «ПриватБанк» та свідчить про зниження ефективності його фінансової діяльності.

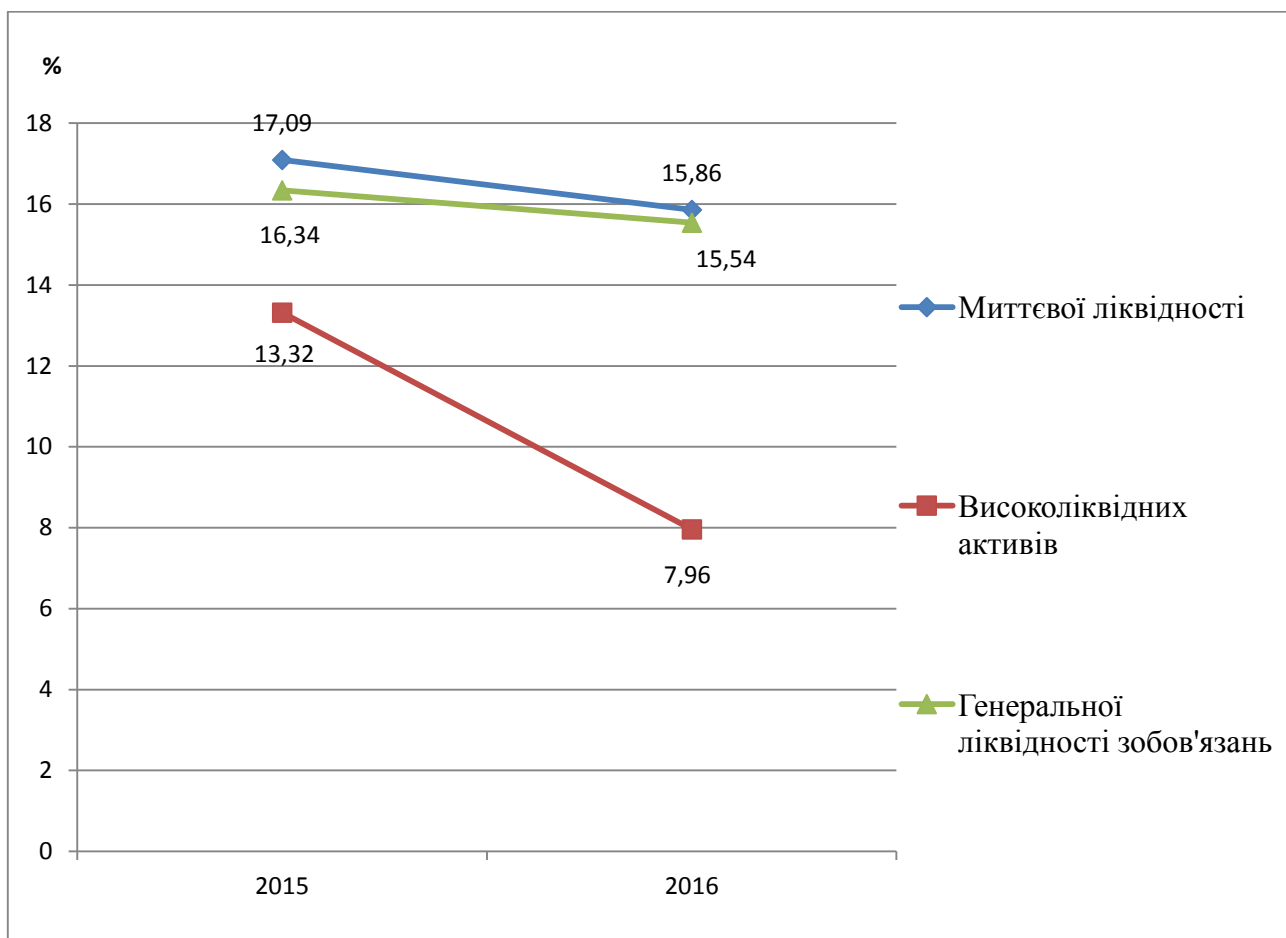

Рис. 2.5. Аналіз динаміки показників ліквідності ПАТ КБ «ПриватБанк» 2015 - 2016 років.

Ризик ліквідного погашення основного обсягу зобов'язань перед клієнтами ПАТ КБ «ПриватБанк» має тенденцію до зниження. Отже, видані кредити стають менш забезпеченими обсягом залучених депозитів, і ПАТ КБ «ПриватБанк» загрожує незбалансована ліквідність, що також свідчить про неефективну його фінансової діяльності.

Отже, динаміка показників ліквідності ПАТ КБ «ПриватБанк» за останні кілька років має тенденцію до зниження, що вказує на неефективну його фінансову діяльність.

Наступним блоком проаналізуємо динаміку показників ефективності управління ПАТ КБ «ПриватБанк» за прибутковістю (табл.2.9) [37, с.204].

Таблиця 2.9

Аналіз динаміки показників ефективності управління ПАТ КБ «ПриватБанк» по прибутковості 2015 - 2016 років.

№	Назва коефіцієнта	Формула розрахунку	2015	2016	Абс. відх.	Від. відх, %
1	Загальний рівень рентабельності	ПР / Д	0,26	-0,99	-1,25	480,77
2	Окупності витрат доходами	Д / В	1,08	1,08	-	-
3	Чиста процентна маржа, %	(Дп - Вп) / А	0,88	0,54	-0,34	-38,64
4	Чистий спред, %	((Дп / КР) * 100) - ((Вп / Оп) * 100)	4,8	2,55	-2,25	-48,88
5	«Мертва точка» дохідності банку	(Вн - Дн) / (А-АН)	1,60	2,09	0,49	30,62

де, ПР - прибуток; Д - доходи; Дп - доходи процентні; Дн - доходи непроцентні; Дд - інші операційні доходи; В- витрати; Вп - витрати процентні; Вн - витрати непроцентні.

Як видно з даних таблиці 2.9, загальний рівень рентабельності по доходу, показуючи розмір балансового прибутку на 1 грн. доходу (він досягав рівня 0,26 коп. в 2015 році і -0,99 коп. в 2016 році), знизився, що впливає на фінансову безпеку ПАТ КБ «ПриватБанк» та робить її надзвичайно нестабільною, що вказує на неефективну його фінансову діяльність.

Чиста процентна маржа, яка мала в зазначені роки відповідні рівні 0,88% і 0,54%, розкриває не тільки рівень дохідності активів від процентної різниці, а й характеризує зниження ефективності контролю ПАТ КБ «ПриватБанк» за прибутковими активами і дешевими ресурсами.

Ця різниця є головним видом надходжень для підтримки ліквідності, платою за ризики за кредитними, інвестиційними та лізинговими операціями. Зниження рівня процентної маржі підвищує ризикованість банківських операцій і одночасно знижує фінансову ефективність.

Чистий спред, який знаходився на рівні 4,8% на початок аналізованого періоду і 2,55% на кінець періоду, показує не тільки зниження рівня прибутковості від процентних операцій, але і характеризує, яка різниця склалася між ціною придбання ресурсів і ціною від розміщення їх в активи (переважно в кре-

дитний портфель). Що також вказує на зниження ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк».

Отже, ПАТ КБ «ПриватБанк» необхідно провести роботу по забезпеченню випереджаючого зростання непроцентних доходів у порівнянні з аналогічними витратами, що, в свою чергу, збільшить ефективність його фінансової діяльності.

Ще одним блоком, що характеризує ефективність фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк», є блок показників прибутковості і рентабельності. Підсумки аналізу цих показників згруповані в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Аналіз динаміки показників прибутковості і рентабельності ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015-2016 рр.

№	Назва коефіцієнта	Формула розрахунку	2015	2016	Абс. відх.	Від. відх, %
1	Рентабельність активів, %	ПР / А	0,08	-0,86	-0,96	-1 200
2	Рентабельність доходних активів, %	ПР / АД	0,09	-1,11	-1,2	-1 333,3
3	Рентабельність капіталу, %	ПР / К	0,79	-2,01	-2,8	-354,43
4	Рентабельність статутного фонду, %	ПР / АК	1,02	-4,12	-5,14	-503,92
5	Рентабельність діяльності за витратами, %	ПР / РВ	0,57	-1,68	-2,25	-394,74

З даних таблиці 2.10 видно, що рентабельність активів, яка характеризує рівень окупності чистим прибутком середньорічних активів, за кілька років знизилася з 0,08% до -0,86%, що вказує на неефективну фінансову діяльність ПАТ КБ «ПриватБанк».

Рентабельність загального капіталу, як і статутний фонд, характеризує діяльність банку з точки зору ефективності управління по розміщенню активів, тобто їх можливості приносити дохід. Дані таблиці 17 свідчать, що вона за аналізований період мала тенденцію до зниження з 0,79% до -2,01%, що говорити

про негативну тенденції фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк». Банк останні роки працює нестабільно.

За кілька років відбулися зміни в рівнях показників, що характеризують зниження окупності чистим прибутком активів, загального капіталу і статутного фонду. Це ознака неефективної роботи ПАТ КБ «ПриватБанк».

2.3. Аналіз ризиків ПАТ КБ «ПриватБанк»

Як і всім іншим комерційним банкам, ПАТ КБ «ПриватБанк» притаманні різні ризики. Під час своєї діяльності банк піддається фінансовим і нефінансовим ризикам.

Для аналізу ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» досліджуємо блок показників банківського ризику.

Одним з основних видів ризику, властивих операціям банку, є кредитний ризик, або ризик того, що одна сторона не зможе виконати свої зобов'язання за фінансовими інструментами, і це призведе до отримання фінансових збитків [13, с.95]

Відповідно до світових стандартів з урахуванням економічних умов України можна умовно виділити три моделі поведінки банків на кредитному ринку:

1. Частка кредитів в загальному обсязі працюючих активів банку на рівні до 30%, цей банк проводить вкрай обережну кредитну політику і забезпечує свою прибутковість проведенням менш ризикованих активних операцій.

2. Частка кредитів в обсязі працюючих активів на рівні 30-50% - це банк проводить зважену кредитну політику.

3. Частка кредитів в обсязі працюючих активів понад 50%, цей банк проводить агресивну політику на ринку [20, с.163].

Виходячи з результатів аналізу динаміки ділової активності активів ПАТ КБ «ПриватБанк», видно, що частка кредитів в обсязі працюючих активів понад 70%, що вказує на його агресивну політику і забезпечення своєї прибутковості проведенням більш ризикованих активних операцій.

За даними кредитного відділу проаналізуємо якість кредитного портфеля ПАТ КБ «ПриватБанк» з точки зору його ризикованості (табл.2.11) [73, с.143].

Таблиця 2.11

Якість кредитного портфеля ПАТ КБ «ПриватБанк» з точки зору ризикованості

показники	Коефіцієнт ризику, %	2015 р		2016 р		Зважені класифіковані ризики	
		млн. грн.	%	млн. грн.	%	2015	2016
Кредити надані, всього		43583	100	189147	100	182,93	464,76
в тому числі за групами якості:							
- I	1 - 6	34280	88,00	-95 300	93,31	72,8	253
- II	7 - 20	830	10,03	41 454	5,36	58,1	101,78
- III	21 - 50	120	1,45	1 278	1,03	25,2	58,38
- IV	51 - 99	33	0,40	60	0,22	16,83	30,6
- V	100	10	0,12	21	0,08	10	21
Капітал банку	-	8 774		94 973			
Коефіцієнт зважених класифікованих позик, %	-	2,21		1,71			
Коефіцієнт покриття кредитів, зважених на ризик, %	-	2,08		1,86			
Коефіцієнт питомої ваги проблемних кредитів, %	-	1,97		1,32			
Коефіцієнт збитковості позик, %	-	0,12		0,08			

Проаналізувавши дані таблиці 2.11, видно, що коефіцієнт зважених класифікованих позик за станом на 2016 рік знизився з 2,21% до 1,71%, що є позитивним моментом для ПАТ КБ «ПриватБанк».

Коефіцієнт покриття кредитів, зважених на ризик, також має динаміку до зниження: з 2,08% до 1,86%, що є позитивним моментом для ПАТ КБ «ПриватБанк» та свідчить про зниження ймовірності збитків у майбутньому.

Коефіцієнт питомої ваги проблемних кредитів знизився з 1,97% до 1,32%, що свідчить про поліпшення кредитної діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» та про зниження можливих значних збитків в перспективі.

Коефіцієнт збитковості позик скоротився на 0,04% і склав 0,08%, що є позитивним моментом в діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк», і свідчить про поліпшення політики дотримання допустимого рівня ризику і підвищення ефективності його фінансової діяльності.

Отже, якість кредитного портфеля ПАТ КБ «ПриватБанк» з точки зору його ризикованості в динаміці має позитивний характер.

За даними звітності за 2015 та 2016 роки ПАТ КБ «ПриватБанк» проаналізуємо ступінь виконання економічних нормативів кредитного ризику (табл.2.12) [34, с.106-107].

Таблиця 2.12

Ступінь виконання економічних нормативів кредитного ризику ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015 - 2016 рр.

показники	нормативне значення	2015	2016	Абс. викл.	Від. от-кл, %
Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента	≤25%	10,32	20,23	9,91	96,03
Великі кредитні ризики	≤800%	10,32	174,13	163,81	1587,31
Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру	≤5%	4,18	1,83	-2,35	-56,22
Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам, %	≤30%	4,7	8,94	4,24	94,13

Згідно з проведеним аналізом ступеня виконання економічних нормативів кредитного ризику ПАТ КБ «ПриватБанк» можна зробити наступні висновки:

Загалом, всі показники знаходяться в межах норми. Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента виріс в 2016 році в абсолютному значенні на 9,91% і склав 20,23%, що є негативним моментом для банку. Великі кредитні ризики зросли з 10,32% у 2015 році до 174,13% в 2016 році, що негативно впливає на діяльність ПАТ КБ «ПриватБанк» та вказує на зниження ефективності його фінансової діяльності.

Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру, скоротився в абсолютному значенні на 2,35% і склав 1,83%, що є позитивним моментом для банку.

Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам, збільшився в 2016 році на 4,24% в абсолютному значенні і склав 8,94%, що є негативним моментом для банку, оскільки свідчить про збі-

льшення загрози збереження регулятивного капіталу і говорить про зниження ефективності його фінансової діяльності.

Специфіка банківської діяльності обумовлює можливість виникнення ризиків не тільки по активним, але і по пасивних операціях банку. Серед останніх, виділяють ризики, пов'язані із здійсненням депозитних операцій, які є головним джерелом формування ресурсної бази банку.

На сьогоднішній день основу інструментарію оцінки рівня депозитного ризику складають традиційні показники кількісного аналізу варіації: математичне сподівання, стандартне відхилення, коефіцієнт варіації (табл.2.13) [22,с.7].

Таблиця 2.13

Показники оцінки депозитного ризику банку [54, с.108]

Показник	Алгоритм розрахунку	Характеристика показника
Математичне сподівання залишків коштів на рахунках	$M(x) = \sum x_i / n$, де x_i - залишок коштів на депозитних рахунках на кінець дня; n - загальна кількість спостережень	показує середньоденну величину залишків коштів на депозитних рахунках банку
Стандартне відхилення	$\sigma = \sqrt{\sum (x_i - M(x))^2 / (n-1)}$	є абсолютним вимірником депозитного ризику у вигляді середньоденного очікуваній відтік грошових коштів з рахунків банку
Коефіцієнт варіації залишків коштів на рахунках банку	$K_{вар} = \sigma / M(x)$	відносна міра депозитного ризику, що характеризує середній рівень можливих відхилень денних залишків коштів на рахунках від їх очікуваної величини

Аналізуючи ефективність фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк», слід звернути увагу на інвестиційний ризик - ймовірність отримання збитків або недоотримання очікуваного доходу в результаті інвестування банком грошей в цінні папери.

Вплив інвестиційних ризиків буде змінюватися в залежності від функцій банку, які він буде виконувати в рамках здійснення банківського фінансування, серед яких виділяють наступні: кредитор, інвестор і соінвестор, фінансовий консультант, гарант, лізингодавець [7, с.10].

Ідентифікація ризиків, які супроводжують ПАТ КБ «ПриватБанк» при виконанні ним певних функцій, відображена в таблиці 2.14.

Таблиця 2.14

Рівень прояви інвестиційних ризиків при виконанні ПАТ КБ «ПриватБанк» різних функцій у фінансуванні

Проектні ризики	Функції банку				
	Кредитор	Інвестор	Співінвестор	Гарант	Лізингодавець
Валютний	А	З	З	А	З
Ліквідності	А	З	З	В	В
Зниження прибутковості	З	В	В	А	З
Інфляційний	З	А	А	В	З
Процентний	А	В	В	В	З
Ціновий	З	А	А	В	В
Операційний	А	В	В	А	В
Невиконання контрагентом зобов'язань	А	А	А	В	В

де, А - високий ризик; В - середній ризик; С - мінімальний ризик.

Як видно з таблиці 21, рівень різних ризиків, при інвестиційній діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк», є високим, коли банк виконує функцію кредитора, але призводить до отримання більшого прибутку. Ризик вважається мінімальним, коли бере на себе функцію лізингодавця.

Валютний ризик безпосередньо впливає на прибуток банку, оскільки активи і пасиви, виражені в іноземній валюті необхідно конвертувати в розрахункову валюту на кожен звітний день [17, с.150].

Практичний наслідок короткої валютної позиції в банку полягає в тому, що в разі девальвації, розрив (у гривневому еквіваленті) між валютними зобов'язаннями і валютними активами збільшується, що може спонукати до ускладнення виконання зобов'язань перед клієнтами у валюті і фіксування збитків від переоцінки валют [21, с.121].

Аналіз ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» показав, що банк, в зв'язку з непростю економічною ситуацією в Україні, продовжує розширювати свою діяльність, але при цьому загальна тенденція веде до зниження ефективності його фінансової діяльності.

РОЗДІЛ 3 ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»

3.1. Вартість банку як інструмент підвищення ефективності його фінансової діяльності

Вартість банківського бізнесу є важливим комплексним показником, який становить інтерес для значного кола осіб, дає оцінку ефективності менеджменту, успішності, стійкості, інвестиційної привабливості. Вартість банківського бізнесу є також одним з ключових індикаторів, що визначають ефективність стратегічного управління їм, оскільки без сформованої системи оцінки ефективності реалізації стратегії банку в ній немає сенсу. Це дозволяє стверджувати, що вартість банківського бізнесу, в певній мірі, можна використовувати як узагальнену оцінку ефективності фінансової діяльності банку. Також варто відзначити, що правильне визначення реальної вартості банківського бізнесу є необхідною складовою процесу залучення інвестицій, розміщення акцій на фондовому ринку тощо.

Вартість банку - фінансовий індикатор, який відображає результативність банку, ефективність фінансової діяльності і майбутні очікування. Вартість реагує на будь-які зміни в рентабельності, платоспроможності, ліквідності, ризикованості, що викликають її зміна [46, с.33].

Вартість банку формується під впливом багатьох факторів, які характеризуються певними показниками. Основними факторами, що впливають на вартість банку, є: фінансові чинники, нематеріальні активи, конкурентоспроможність, ефективність управління персоналом.

Взаємозв'язок факторів і коефіцієнтів, які впливають на вартість банку, представлено на рис. 3.1 [30, с.94].

На підставі праць вітчизняних і зарубіжних вчених, узагальнено види вартості банку (рис.3.2).

Як видно з рис. 3.2, основними ознаками, за якими класифікується вартість банку, є: цілі оцінки; передбачуване стан об'єкта після оцінки; підхід до проведення оцінки; методологія оцінки [35].

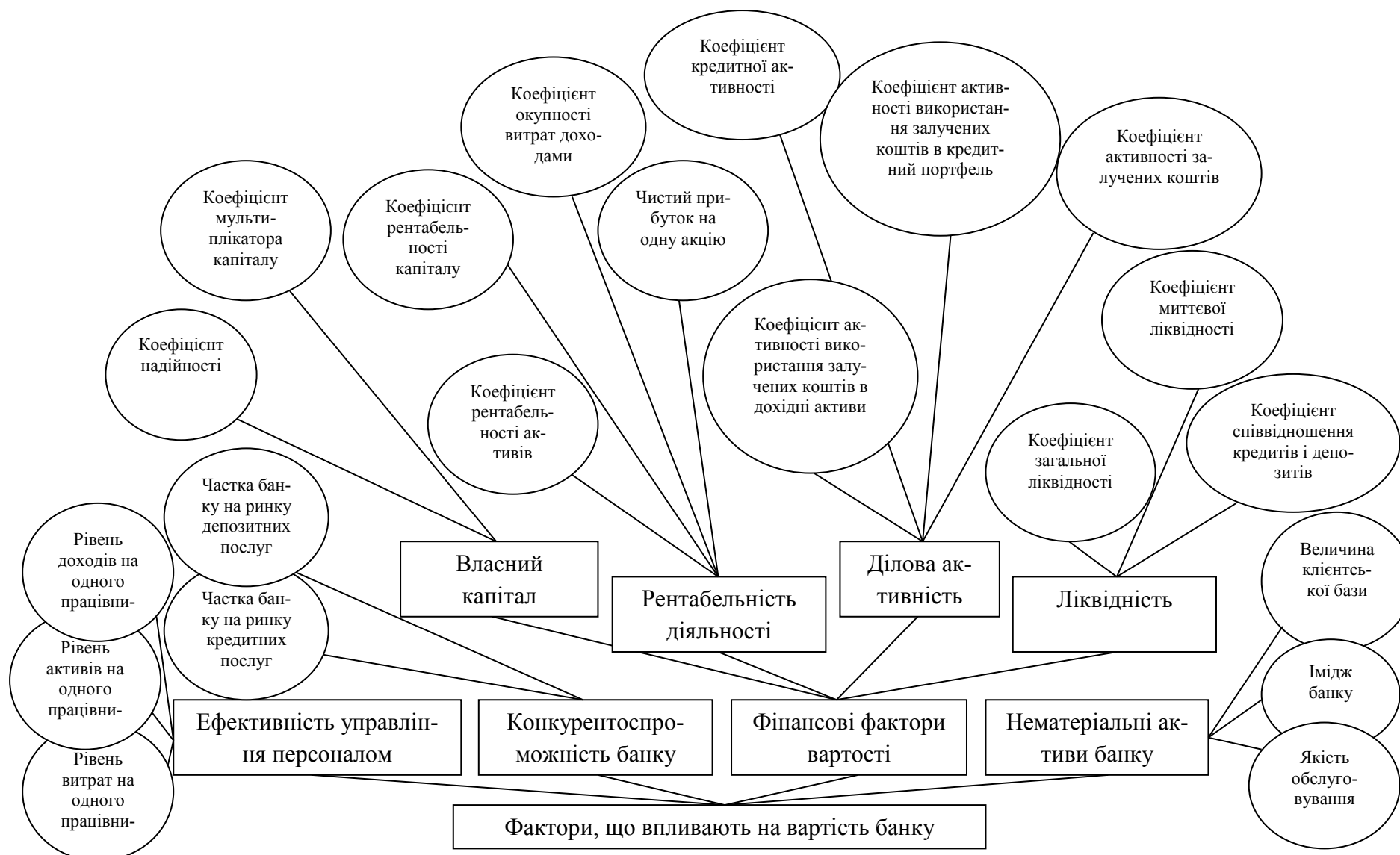

Рис. 3.1. Взаємозв'язок факторів і коефіцієнтів, які впливають на вартість банку

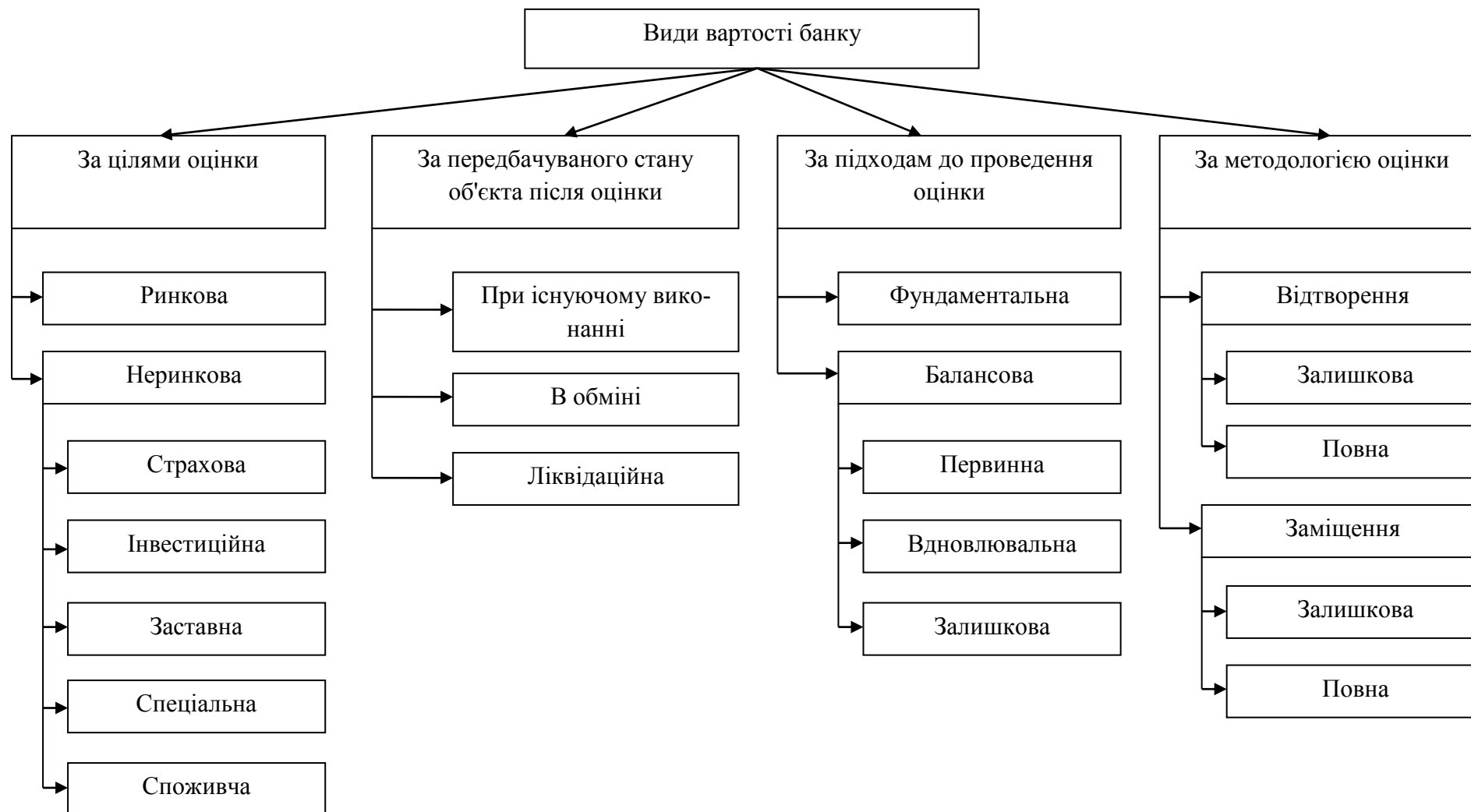

Рис. 3.2. Види вартості банку

Основним видом вартості, використовуваної в оцінці банківського бізнесу, ринкова вартість, дозволяє розділити всі види вартості банку в залежності від цілей оцінки на ринкову і неринкову.

Відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», оцінка майна, майнових прав - це процес визначення їх вартості на дату оцінки за процедурою, встановленою нормативно-правовими актами, і є результатом практичної діяльності суб'єкта оціночної діяльності [2]. В результаті аналізу досліджень, пов'язаних з оцінкою вартості бізнесу узагальнені методи оцінки вартості банку (рис. 3.3).

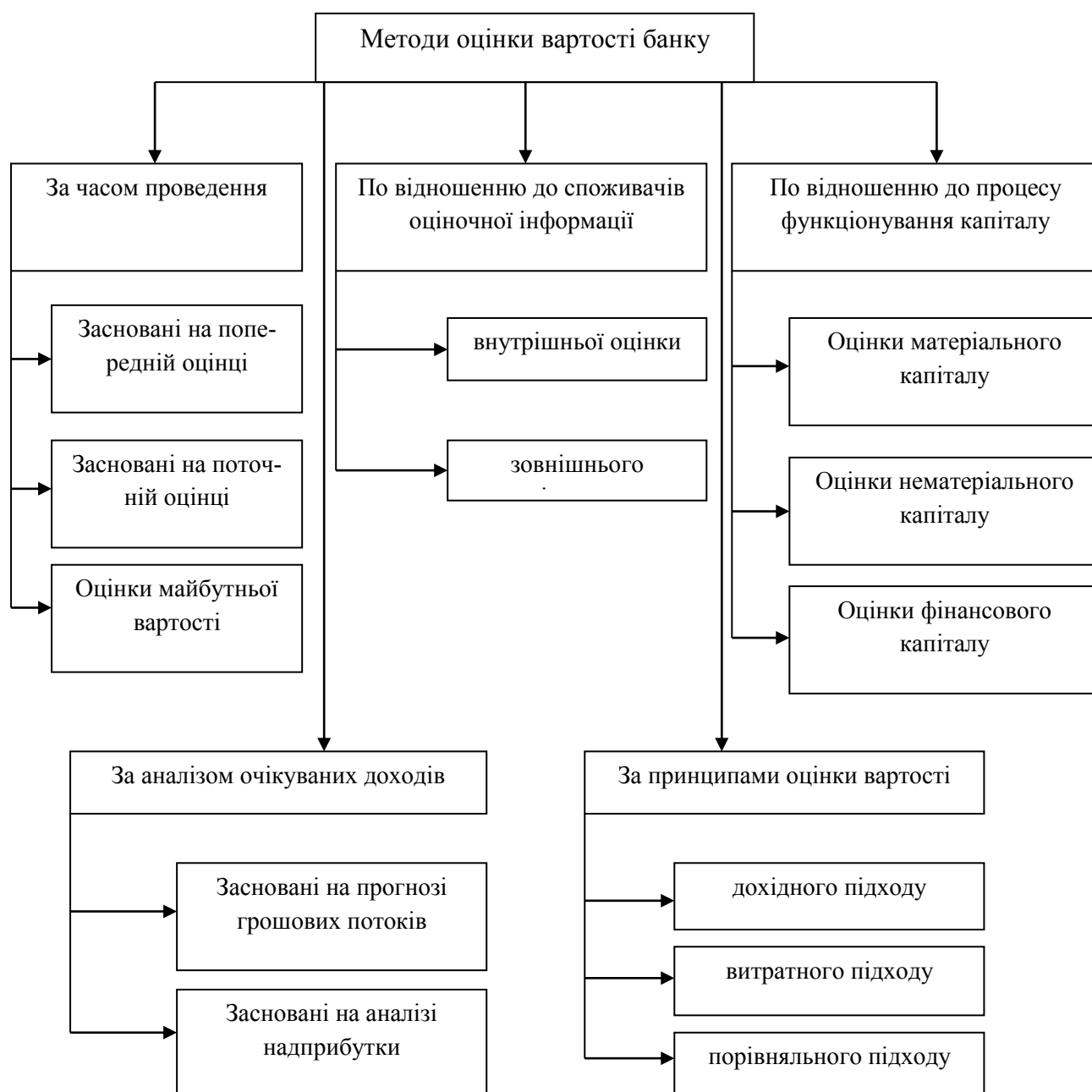

Рис. 3.3. Види методів оцінки вартості банку

Відповідно до рис. 3.3, основними ознаками, за якими здійснюється класифікація методів оцінки вартості банку, є час проведення оцінки, ставлення до споживачів оціночної інформації, ставлення до процесу функціонування капіталу, аналіз очікуваних доходів, принципи оцінки вартості [65, с.164].

У роботі будуть розглянуті методи оцінки вартості за принципами: дохідного, витратного, порівняльного підходів.

3.2. Методика оцінки вартості ПАТ КБ «ПриватБанк»

Існують різні підходи до оцінки вартості банку, які буде розглянуто в таблиці 3.1. При оцінці вартості банку дохідним підходом, дані про структуру активів і пасивів прямо не впливають на результат оцінки, адже важлива тільки інформація про здатність активів створювати доходи.

Основною перевагою дохідного підходу є те, що він дозволяє отримати реальну ринкову ціну практично будь-якого виду бізнесу.

Таблиця 3.1

Заходи щодо оцінювання вартості банківського бізнесу

Підхід	Метод	Показник	Суть методу оцінки
витратний	Метод чистих активів	Ринкова вартість власного капіталу банку (ЧА)	$ЧА = A - C$, де ЧА - вартість чистих активів банку А - вартість всіх активів С - вартість всіх зобов'язань
		Ринкова оцінка акції банку (Pj)	$P_j = P / E * EPS_j$, де P / E - середній коефіцієнт співвідношення ринкової вартості акцій і чистого прибутку на одну акцію EPSj - чистий прибуток банку за рік на одну його акцію
порівняльний	Метод ринку капіталів	Ринкова вартість акціонерного капіталу банку (MVEj)	$MVE_j = P / BV * BV_j * N$, де P - ціна акції BVj - балансова вартість акції банку N - кількість акцій в обороті
		Ринкова вартість банку в цілому (MV)	$MV = \sum FCF / (1 + WACC)$, де FCF - чистий грошовий потік банку WACC - середньозважена вартість капіталу банку
прибутковий	Метод дисконтування грошових потоків	Ринкова вартість власного капіталу банку (MVE)	$MVE = FCFE / (1 + Ke)$, де FCFE - вільний грошовий потік Ke - очікувана прибутковість інвестицій в банк

Продовження таблиці 3.1

Підхід	Метод	Показник	Суть методу оцінки
	Метод дисконтування грошових потоків	Ринкова вартість однієї акції банку в обороті (pj1)	$pj1 = (d * EPSj) / (Ke - g)$, де d - частка чистого прибутку банку, яка використовується для виплати дивідендів g - очікувані темпи приросту банківського прибутку
		Ринкова вартість банківських акцій (pj2)	$pj2 = BVE * (ROE - g) / (COE - g)$, де BVE - балансова вартість власного капіталу ROE - прибутковість власного капіталу банку COE - прибутковість акціонерного капіталу банку
	метод капіталізації	Ринкова вартість власного капіталу банку (MVEk)	$MVEk = CF / I$, де CF середньорічний грошовий потік I - ставка капіталізації
	метод економічної доданої вартості	Економічна додана вартість (EVA) і ринкова вартість власного капіталу з урахуванням створеної ним доданої вартості (MVEEVA)	$EVA = (ROE - WACC) * Ct-1$, де Ct-1 - сукупний капітал банку за попередній період $MVEEVA = C - (EVA / (1 + WACC))$, де C - сукупний капітал банку

Основним недоліком можна вважати складність прогнозування поточної вартості майбутніх грошових потоків [30, с.137].

Витратний підхід передбачає визначення поточної вартості витрат банку з подальшим коректуванням їх на суму знецінення. Банк розглядається як майновий комплекс. В ході його застосування вартість визначається шляхом переоцінки ресурсів, які були витрачені на створення банку, тобто оцінюється з позиції понесених втрат [76, с.332].

Існує ще порівняльний підхід оцінки вартості банку. Сутність підходу полягає в порівнянні об'єкта оцінки, з аналогічними по призначенню, якості і корисності об'єктами, які були продані в даний час на аналогічному ринку.

Основною перевагою даного підходу є те, що він може надати найбільш точну ринкову ціну об'єкта оцінки. Основним недоліком є те, що використовувати його доцільно тільки при наявності значної кількості угод з купівлі-продажу аналогічного товару (має бути необхідна база для порівняння).

На підставі різних підходів до оцінки вартості банківського бізнесу (табл.3.2), розрахуємо вартість ПАТ КБ «ПриватБанк», використовуючи звітність банку за 2015 – 2016 роки (табл.23).

Таблиця 3.2

Динаміка вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015 – 2016 гг., млн. грн.

Показник	2015	2016	Абс. Відх.	Від. відх, %
ЧА	24 497	27 488	2 991	12,21
Pj	3 432	5 000	1 568	45,69
MVEj	11	17	6	54,55
MV	8 218	19 164	10 946	133,2
MVE	13 750	28 746	14 996	109,06
pj1	3 537	4 480	943	26,66
pj2	21 302	21 290	-12	-0,06
MVEk	4 240 000	7 150 000	2 910 000	68,63
MVEEVA	1,2	4,3	3,1	258,33

Як показують результати дослідження вартості банку різними методами (табл.23), вартість ПАТ КБ «ПриватБанк» збільшилася, що свідчить про ефективність фінансової діяльності банку.

Аналіз вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» привів до створення алгоритму формування стратегій зростання вартості банку (рис. 3.4).

Відповідно до рисунку 28, формування стратегій зростання вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» передбачає таку послідовність дій: оцінку вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» на початковому етапі розробки стратегії, визначення місії ПАТ КБ «ПриватБанк», визначення його стратегічних цілей.

Реалізація початкового етапу дозволить сформулювати концептуальні засади діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» на стратегічний період. Якщо ПАТ КБ «ПриватБанк» не визнає своєю метою збільшення вартості, його стратегічні цілі слід скорегувати [4, с.257].

На етапі стратегічного аналізу здійснюється аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища.

Аналіз зовнішнього середовища передбачає дослідження стану і динаміки зміни зовнішніх щодо ПАТ КБ «ПриватБанк» умов і факторів, що впливають на фінансову діяльність банку, його стан, послуги, клієнтів.

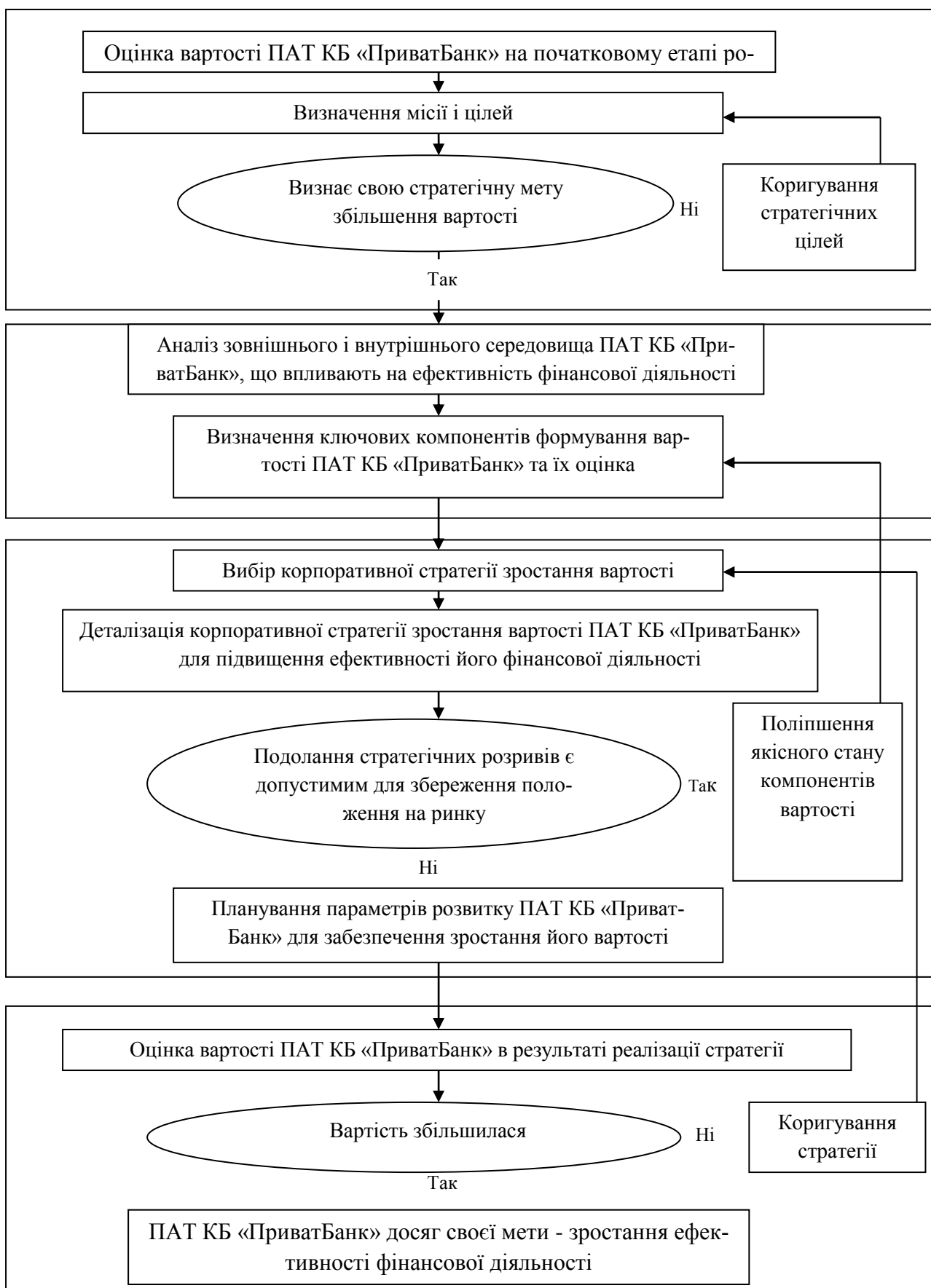

Рис. 3.4. Алгоритм формування стратегій зростання вартості ПАТ КБ «ПриватБанк»

Аналіз внутрішнього середовища передбачає дослідження стану і динаміки розвитку безпосередньо ПАТ КБ «ПриватБанк»: виду, обсягів і структури послуг, клієнтської бази, технологій, управління персоналом [60, с.157].

Після аналізу зовнішнього і внутрішнього середовища визначаються ключові компоненти формування вартості ПАТ КБ «ПриватБанк». Це дозволяє здійснити інтегральну оцінку ключових елементів формування вартості ПАТ КБ «ПриватБанк».

Далі вибирається корпоративна і конкурентна стратегія забезпечення зростання вартості ПАТ КБ «ПриватБанк».

Якщо визначається, що подолання стратегічних розривів між мінімальними значеннями елементів рекомендованої конкурентної стратегії забезпечення зростання вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» та фактично досягнутими їх значеннями доцільно для збереження положення ПАТ КБ «ПриватБанк» на ринку, то менеджерам рекомендується поліпшити стан ключових компонентів формування вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» і повернутися в формуванні стратегії до етапу стратегічного аналізу [49, с.40].

Після обрання корпоративної стратегії зростання вартості і конкурентної стратегії забезпечення зростання вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» здійснюється планування параметрів розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк» для забезпечення зростання його вартості. На етапі реалізації стратегій за результатами оцінки вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» приймається рішення про доцільність коректування стратегії. Бажаний результат реалізації стратегій - збільшення вартості ПАТ КБ «ПриватБанк».

Таким чином, формування стратегій зростання вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» в умовах нестабільності та непередбачуваності зовнішнього середовища є надзвичайно важливим, оскільки дозволяє визначити шляхи зростання вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» за рахунок впровадження відповідних стратегій, визначити рекомендовані параметри розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк» для забезпечення зростання його вартості, виявити доцільність вдосконалення окремих компонент формування вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» [43, с.75].

Зростання вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» є результатом вдалого управління не окремими компонентами формування його вартості, а взаємодії їх сукупності, тому вибір корпоративної стратегії зростання вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» має ґрунтуватися на результатах інтегральної оцінки ключових компонентів формування його вартості, в той час як вибір конкурентної стратегії зростання вартості ПАТ КБ «ПриватБанк» слід здійснювати з урахуванням результатів оцінки якісного стану окремих компонентів його вартості [11, с.233].

Реалізація запропонованого алгоритму дає можливість визначити шляхи досягнення запланованого зростання вартості ПАТ КБ «ПриватБанк», є основою узгодження стратегічних планів, в яких визначаються параметри розвитку банку для забезпечення зростання його вартості, з іншими планами ПАТ КБ «ПриватБанк», розробленими для досягнення інших стратегічних цілей .

Етапи формування стратегій зростання вартості, визначені раніше, передбачають здійснення планування параметрів розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк» для забезпечення зростання його вартості. Це дозволяє визначити можливі дії ПАТ КБ «ПриватБанк» по кожному із сценаріїв планування і для досягнення рекомендованих значень складових чистого грошового потоку ПАТ КБ «ПриватБанк» та післяпрогнозний приросту доходів [78, с.185].

Слід виділити сценарії планування параметрів розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк» для забезпечення зростання його вартості (рис. 3.5).

Як видно з рис. 3.5, виділяють наступні сценарії розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк»: оптимістичні, базовий, песимістичні. Оптимістичні сценарії розділені на три групи: сценарії збільшення чистого грошового потоку банку, сценарії збільшення ключових показників формування вартості, сценарій зростання доходів банку в післяпрогнозний періоді.

Аналогічним чином визначені песимістичні сценарії стратегічного планування параметрів розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк». Базовий сценарій відображає ситуацію, що склалася [8, с.139].

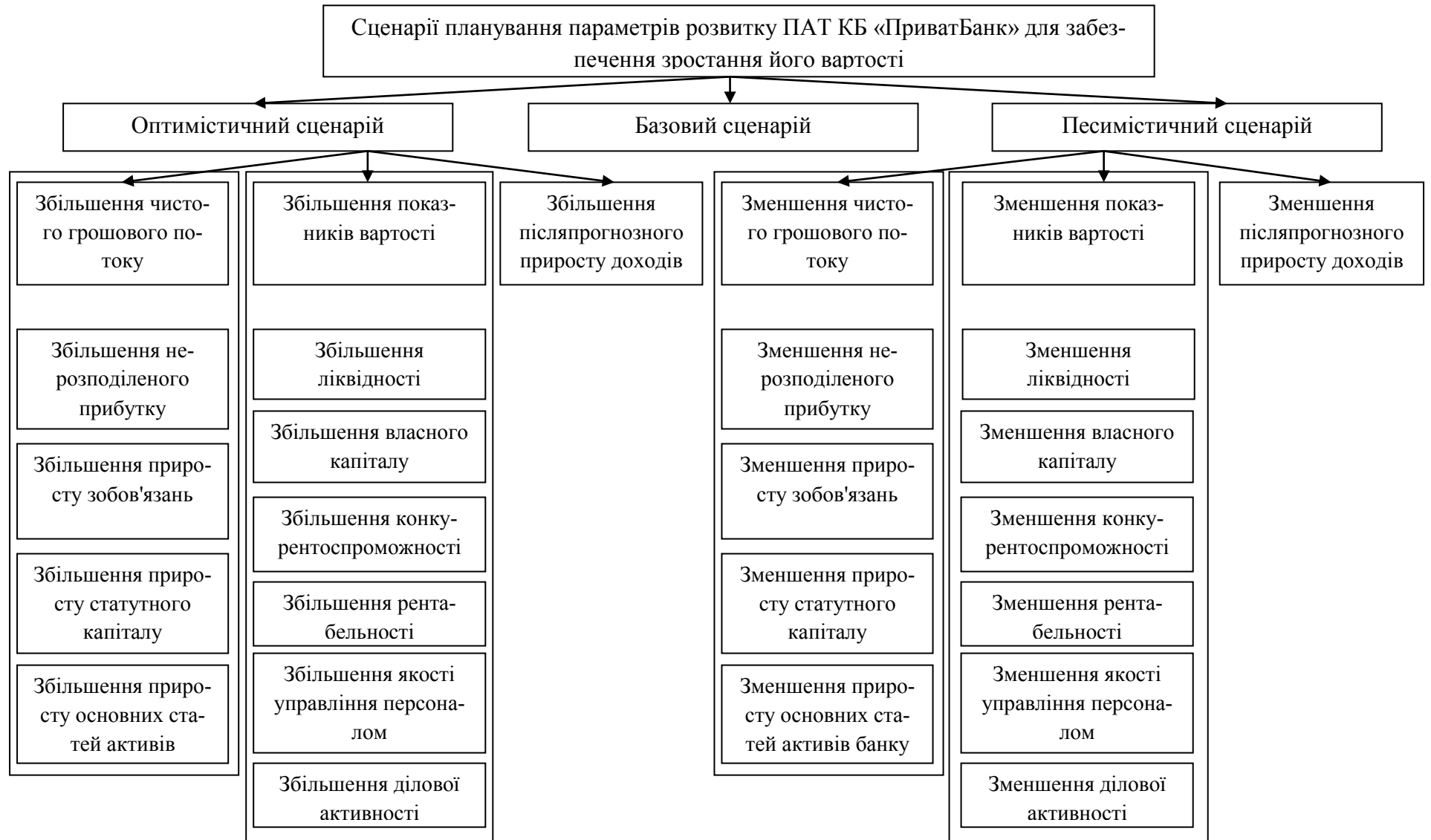

Рис. 3.5. Сценарії планування параметрів розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк» для зростання його вартості

3.3. Планування ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк»

Ринкова економіка вимагає від українських банків підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю. Важлива роль у реалізації цієї задачі приділяється плануванню фінансового стану банку. З його допомогою виробляються стратегія і тактика розвитку банку, обґрунтовуються плани й управлінські рішення, здійснюється контроль за їх виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності проведення активних і пасивних операцій, оцінюються результати діяльності банку, його окремих підрозділів.

Розробка місії і основних цілей на майбутній період є одним з найважливіших етапів планування ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк». ПАТ КБ «ПриватБанк» визначив своєю головною місією на 2019-2020 роки надання банківських послуг з кращою якістю обслуговування на прозорих і справедливих умовах всім жителям і компаніям України. Генеральною метою діяльності в 2019-2020 роки є лідерство в Україні з надання населенню та юридичним особам платіжних та інших банківських послуг з переходом від обслуговування у відділеннях банку до навчання клієнтів використання дистанційного інструментарію банківського обслуговування. також цілями ПАТ КБ «ПриватБанк» є максимізація доходів і мінімізація витрат і ризиків, пов'язаних з проведенням операцій; повернення вкладників, так як за останні пару років клієнти втратили довіру до банків, і зокрема до ПАТ КБ «ПриватБанк».

Важливим для керівництва ПАТ КБ «ПриватБанк» є процес аналізу ефективності управління доходами, що представляє собою процес розробки і прийняття управлінських рішень з усіх аспектів їх формування та використання в ПАТ КБ «ПриватБанк», і включає в себе наступні етапи:

- планування доходів;
- оцінка і прогнозування кон'юнктури ринку банківських продуктів;
- розрахунок планової суми різних видів доходів;
- розробка системи заходів щодо забезпечення виконання плану доходів [8, с.79].

Для зростання прибутковості ПАТ КБ «ПриватБанк» необхідно безперервно здійснювати аналіз доходів і витрат, який розкриває причини їх змін і дозволяє виявити резерви зростання прибутковості банківської діяльності (рис.3.6) [58, с.239].

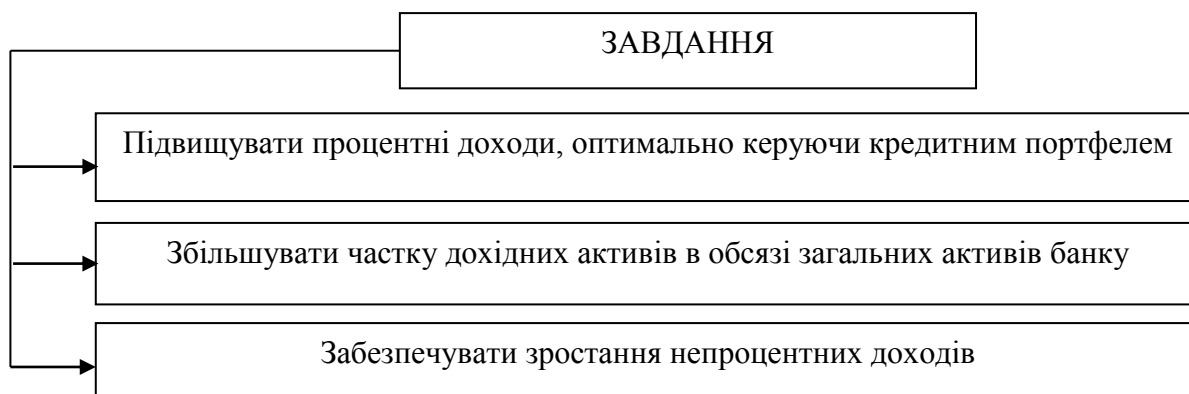

Рис. 3.6. Завдання, необхідні для збільшення доходів ПАТ КБ «ПриватБанк»

Для вдосконалення методики обліку і аналізу доходів і витрат ПАТ КБ «ПриватБанк» необхідно:

- 1) виділити і сформувати підсистему управлінського обліку в загальній системі бухгалтерського обліку в ПАТ КБ «ПриватБанк»;
- 2) безпосередньо використовувати основоположні принципи обліку доходів і витрат;
- 3) розширити прийнятну класифікацію доходів і витрат ПАТ КБ «ПриватБанк»;
- 4) удосконалити організацію управлінського обліку з використанням трансфертного ціноутворення та елементів операційно-вартісного підходу, впровадження центрів відповідальності для здійснення самого процесу обліку доходів і витрат;
- 5) ввести в систему бухгалтерського обліку ПАТ КБ «ПриватБанк» підсистему податкового обліку.

Для ефективного управління доходами важливе значення має організація фінансового планування, тому що воно дозволяє виділити і ефективно управляти внутрішніми бізнесами ПАТ КБ «ПриватБанк» (рис.3.7).

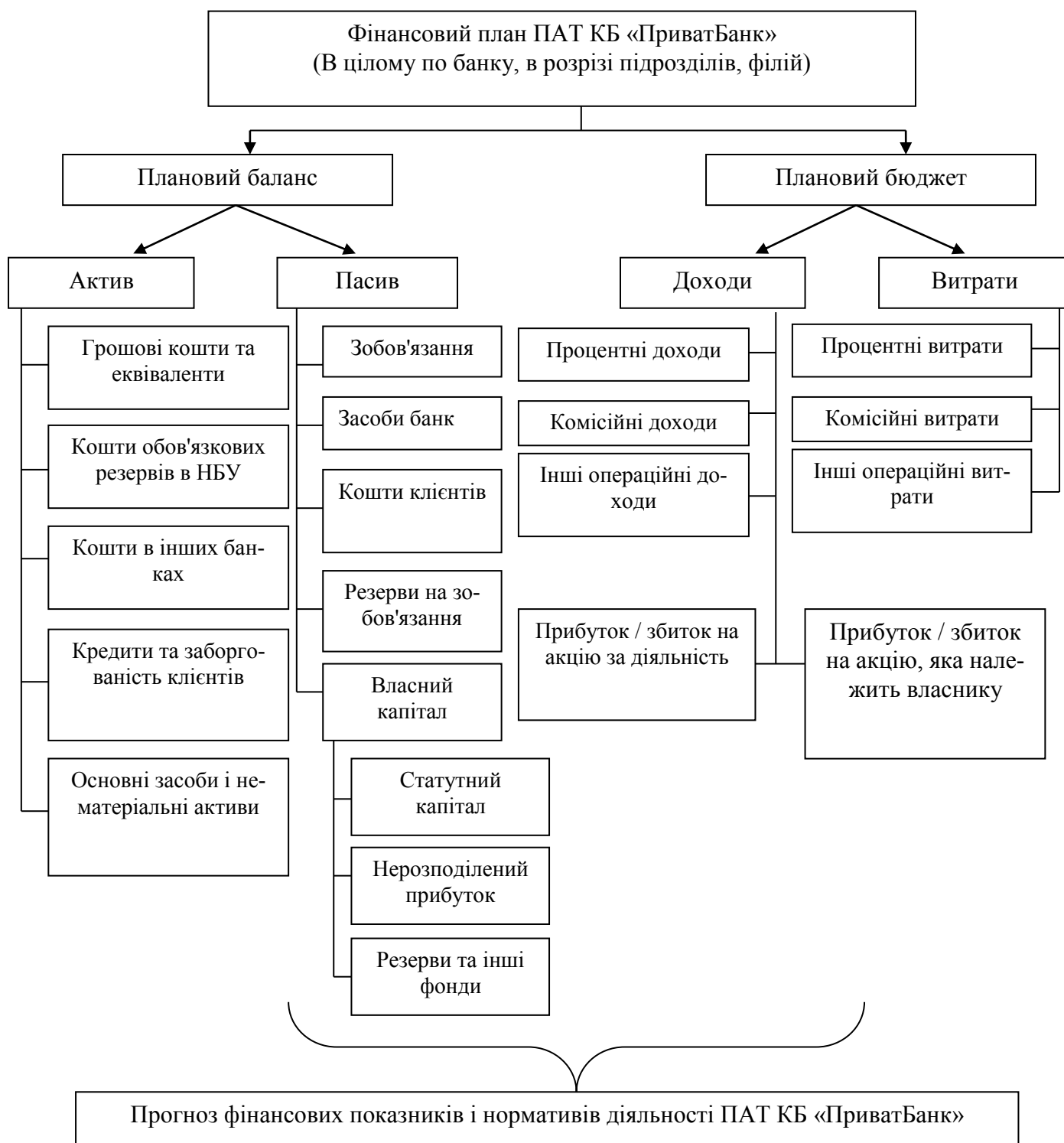

Рис. 3.7. Структура фінансового плану ПАТ КБ «ПриватБанк»

Недоліком системи планування діяльності банків є відсутність розроблених методичних рекомендацій щодо складання планів доходів окремих банківських відділень. Слід зазначити, що традиційний підхід, який спирається на пропорційний розподіл планових показників діяльності регіональних підрозділів, є недоречним, оскільки не здатний врахувати регіональні

особливості функціонування територіальних підрозділів філій.

Система планування доходів ПАТ КБ «ПриватБанк», відповідно до запропонованого методичним підходом, покликана вирішувати такі завдання:

- поліпшити рівень організації процесу управління доходами шляхом мобілізації наявних і виявленні прихованих ресурсів для виконання стратегічних цілей ПАТ КБ «ПриватБанк»;
- підвищити відповідальність персоналу ПАТ КБ «ПриватБанк» за результати діяльності, що, поряд з дієвою системою матеріального стимулювання персоналу та преміювання керівництва, повинно збільшити продуктивність роботи системи ПАТ КБ «ПриватБанк» в цілому;
- підвищити ефективність управління активами і пасивами в зв'язку з прямою зацікавленістю регіональних підрозділів виконати планові критерії і досягти цільового значення фінансового результату [24, с.202-203].

Необхідно розробити методичні рекомендації, які б дозволили визначити пропорції розподілу показників фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк».

Основною проблемою планування діяльності банківських відділень є визначення пропорцій розподілу запланованих фінансових показників філій банку між його відділеннями [29, с.76].

Для вирішення зазначеної проблеми планування показників фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» має ґрунтуватися на оцінці внутрішнього середовища і зовнішніх умов діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк».

Таким чином, узагальнюючи запропоновані шляхи вдосконалення системи планування діяльності доходів, можна відзначити необхідність реформування системи фінансового планування за наступними напрямками: розробка фінансової структури; впровадження механізмів внутрішнього госпрозрахунку в банку; система трансфертного ціноутворення; розподіл непрямих витрат [3, с.116].

Також, для вдосконалення системи планування діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» необхідно реформувати систему планування не тільки доходів, але і витрат (рис.3.8).

Рис. 3.8. Підвищення рівня капіталізації ПАТ КБ «ПриватБанк»

Прагнення акціонерів отримувати дивіденди навіть в умовах негативного впливу наслідків фінансової кризи створює стимули для керівництва банку активно працювати над масштабним скороченням операційних витрат.

Побудова моделі оцінки фінансово-економічного потенціалу ПАТ КБ «ПриватБанк» та планування ефективності його фінансової діяльності повинна здійснюватись через постійний моніторинг ключових фінансових показників, високої інформативності, низького рівня витрат і можливості автоматизації цього процесу.

В основу запропонованої методики покладено підхід, згідно з яким процес планування поділяється на три базові рівні: поточний (оперативний), тактичний і стратегічний. Дана методика базується на використанні

стандартних підходів до аналізу фінансового стану і діяльності [36, с.146].

Згідно запропонованої методики планування ефективності фінансової діяльності банку, кожен з напрямків фінансової політики може бути виражено через кілька фінансових показників, які є найбільш точними індикаторами його ефективності (табл.3.3).

Таблиця 3.3

Методика оцінки планування ефективності фінансової діяльності банку

Рівень планування	Напрямок фінансової політики	Об'єкт фінансового планування	Критерії оцінки	
			Допустиме значення	Недопустиме значення
стратегічний рівень	Управління капіталом	- СК (власний капітал) - Кавт (коефіцієнт автономії)	Збільшення СК, Кавт	Кавт < 0,5
	Управління інвестиціями	- КК (розмір статутного капіталу) - П (прибуток від фінансової діяльності)	Збільшення КК, П	П < 0
	Антикризове управління	- Кмл (коефіцієнт миттєвої ліквідності) - Кпл (коефіцієнт поточної ліквідності) - Кал (коефіцієнт абсолютної ліквідності)	Збільшення Кмл, Кпл, Кал	Кмл < 20% Ктл < 40% Кал < 20%
	Управління виплатою дивідендів	- ДВ (розмір виплачених дивідендів) - АК (розмір акціонерного капіталу)	Збільшення ДВ, АК	ДВ ≤ 0
тактичний рівень	Управління грошовими потоками	- ДПод (грошовий потік від операційної діяльності) - ДПфд (грошовий потік від фінансової діяльності) - ДПід (грошовий потік від інвестиційної діяльності)	Збільшення ДПод, ДПфд, ДПід	ДПод ≤ 0 ДПфд ≤ 0 ДПід ≤ 0
	Управління активами	- РАК (рентабельність акціонерного капіталу) - РСК (рентабельність власного капіталу) - А (П) (вартість активів (пасивів))	Збільшення РАК, РСК, А	РАК ≤ 0 РСК ≤ 0
Поточний рівень	Управління фінансуванням основної діяльності	- Ро (загальний рівень рентабельності) - ROA (рентабельність активів)	Збільшення ROA, Ро	ROA ≤ 0 Ро ≤ 0
	управління прибутком	- По (операційний прибуток) - Пдн (прибуток до оподаткування)	Збільшення По, Пдн	За ≤ 0 Пдн ≤ 0

Відповідно до запропонованої методики оцінки планування ефективності фінансової діяльності розрахуємо необхідні показники для ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015-2016 рр. (табл.3.4).

Таблиця 3.4

Динаміка ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» 2012 - 2016 років.

Рівень планування	Напрямок фінансової політики	Показник	2012	2013	2014	2015	2016
Стратегічний рівень	Управління капіталом	СК	16 746	18 301	22 539	24 497	27 488
		Кавт	0,13	0,14	0,13	0,12	0,11
	Управління інвестиціями	КК	13 545	14 898	16 352	18 101	21 257
		П	1 426	1 533	1 140	48	216
	Антикризове управління	КМЛ	21,49	24,36	24,86	17,09	15,86
		Ктл	1,39	1,41	1,35	1,51	1,45
		кал	0,18	0,19	0,16	0,1	0,17
	Управління виплатою дивідендів	ДВ	1 345	1 447	889	1 834	1 919
		АК	13 545	14 898	16 352	18 101	21 257
	Тактичний рівень	Управління грошовими потоками	ДПод	11 329	7 056	4 920	17 588
ДПфд			15 028	7 206	5 183	10 123	11 535
ДПД			-666	-1 189	-698	-687	-185
Управління активами		РАК	10,53	10,29	6,97	0,23	1,02
		РСК	8,52	8,38	5,05	0,20	0,79
		А (П)	127113	148841	176842	212813	258277
Поточний рівень	Управління фінансуванням основної діяльності	Ро	9,25	9,89	5,92	-0,18	0,85
		ROA	1,12	1,03	0,64	0,02	0,08
	Управління прибутком	За	8 146	8 049	7 841	7 261	2 278
		дн	1 572	1 795	1 261	-46	255

Як видно з таблиці 3.4, більшість показників погіршилися за аналізований період, що свідчить про неефективність фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк». ПАТ КБ «ПриватБанк» слід переглянути обрану стратегію у відповідності зі сформованою економічною ситуацією на ринку банківських послуг.

На підставі проведеного дослідження динаміки ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» пропонуються прогнозні показники на 2018-

2020 рр. зі стратегічного рівня (табл.3.5). Оптимістичний сценарій буде ґрунтуватися на динаміці показників в 2012-2013 рр., базовий сценарій - на динаміці показників в 2015-2016 рр., песимістичний сценарій - на динаміці показників в 2014-2015 рр.

Таблиця 3.5

Стратегічний рівень планування динаміки ефективності фінансової діяльності
ПАТ КБ «ПриватБанк» на 2018 - 2020 рр.

Напрямок фінансової політики	Показник	Базис	2018	2019	2020
		2016			
Базовий сценарій розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк»					
Управління капіталом	СК	27 488	27 836	32 248	36 675
	Кавт	0,11	0,16	0,18	0,19
Управління інвестиціями	КК	21 257	24 635	28 845	30 488
	П	216	232	240	247
Антикризове управління	КМЛ	15,86	16,47	15,21	17,84
	Ктл	1,45	1,54	1,48	1,52
	кал	0,17	0,18	0,2	0,19
Управління виплатою дивідендів	ДВ	1 919	2 001	2 131	2 111
	АК	21 257	24 635	28 845	30 488
Оптимістичний сценарій розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк»					
Управління капіталом	СК	27 488	30 479	33 350	36 231
	Кавт	0,11	0,1	0,11	0,12
Управління інвестиціями	КК	21 257	24 413	27 419	30 523
	П	216	384	544	686
Антикризове управління	КМЛ	15,86	14,63	13,33	12,07
	Ктл	1,45	1,39	1,31	1,26
	кал	0,17	0,24	0,32	0,4
Управління виплатою дивідендів	ДВ	1 919	2 004	2 096	2 183
	АК	21 257	24 413	27 419	30 523
Песимістичний сценарій розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк»					
Управління капіталом	СК	27 488	26 455	28 397	30 358
	Кавт	0,11	0,11	0,1	0,09
Управління інвестиціями	КК	21 257	19 850	21 585	23 339
	П	216	-1 044	-2 033	-3 056
Антикризове управління	КМЛ	15,86	12,32	8,64	6,97
	Ктл	1,45	1,67	1,85	2,01
	кал	0,17	0,08	0,04	0,02
Управління виплатою дивідендів	ДВ	1 919	2 779	3 720	4 657
	АК	21 257	19 850	21 585	23 339

Складений прогноз (табл.3.5) дозволяє стверджувати про те, що банк в майбутньому періоді перегляне свої стратегічні плани відповідно до кризовою ситуацією в банківському секторі України і в економіці взагалі і зможе правильно генерувати доходами і витратами, які в кінцевому результаті будуть приносити плановані позитивні результати.

Далі пропонуються прогнозні показники ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» на 2018-2020 рр. з тактичного рівня планування (табл.3.6).

Таблиця 3.6

Тактичний рівень планування динаміки ефективності фінансової діяльності
ПАТ КБ «ПриватБанк» на 2018 - 2020 рр.

Напрямок фінансової політики	Показник	Базис	2018	2019	2020
		2016			
Базовий сценарій розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк»					
Управління грошовими потоками	ДПод	5 485	5 512	5 574	5 598
	ДПфд	11 535	12 545	9 874	10 464
	ДПД	-185	208	687	666
Управління активами	РАК	1,02	2,07	1,98	1,07
	РСК	0,79	1,47	1,96	0,78
	А (П)	258277	138 203	162 788	190 978
Оптимістичний сценарій розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк»					
Управління грошовими потоками	ДПод	5 485	10 256	13 102	14 677
	ДПфд	11 535	13 287	15 063	16 204
	ДПД	-185	317	804	1 300
Управління активами	РАК	1,02	1,81	2,46	3,16
	РСК	0,79	1,38	1,88	2,36
	А (П)	258277	303 741	348 202	391 666
Песимістичний сценарій розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк»					
Управління грошовими потоками	ДПод	5 485	5 486	5 490	5 502
	ДПфд	11 535	12 947	14 361	15 862
	ДПД	-185	-676	-665	-651
Управління активами	РАК	1,02	-6,51	-12,25	-17,03
	РСК	0,79	-4,65	-8,96	-13,11
	А (П)	258277	248 784	282 756	315 443

Менш ефективно, але можна сказати добре організовано тактичне планування, оскільки більшість показників даного рівня мають тенденцію до

зростання. Також слід виділити прогностні показники ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» на 2018-2020 рр. за поточним рівнем планування (табл.3.7).

Таблиця 3.7

Поточний рівень планування динаміки ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» на 2018 - 2020 рр.

Напрямок фінансової політики	Показник	Базис	2018	2019	2020
		2016			
Базовий сценарій розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк»					
Управління фінансуванням основної діяльності	Р _о	0,85	0,78	1,02	1,21
	ROA	0,08	0,1	0,24	0,76
Управління прибутком	За	2 278	2 104	1 745	2 658
	Пдн	255	378	502	368
Оптимістичний сценарій розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк»					
Управління фінансуванням основної діяльності	Р _о	0,85	1,88	2,89	3,85
	ROA	0,08	0,14	0,19	0,25
Управління прибутком	За	2 278	2 321	2 457	2 586
	Пдн	255	464	665	860
Песимістичний сценарій розвитку ПАТ КБ «ПриватБанк»					
Управління фінансуванням основної діяльності	Р _о	0,85	-6,28	-11,98	-17,67
	ROA	0,08	-0,6	-1,18	-1,74
Управління прибутком	За	2 278	6 681	6 099	5 508
	Пдн	255	-1 353	-2 642	-3 943

Проаналізувавши показники планування на поточному рівні, можна сказати, що даний вид планування найменш ефективний.

Провівши оцінку планування ефективності фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» за розробленою методикою, був зроблений висновок, що найбільш ефективно здійснюється фінансове планування на стратегічному рівні, тому що майже всі показники за досліджуваний період мають тенденцію до зростання і не нижче неприпустимого значення.

Перевагою даної методики є використання фінансової звітності банку, яка є публічною. Слід зазначити, що з точки зору фінансового управління все фінансово-економічні показники мають однакову ступінь важливості (ваговий

коефіцієнт), оскільки ігнорування будь-якого показника може привести до втрати фінансової стійкості банку. Аналізуючи запропоновану методику оцінки ефективності процесу фінансового планування, необхідно відзначити, що кожен напрямок фінансової політики має свій власний набір показників або критеріїв, які найбільш повно характеризують процес його розвитку [42, с.69].

Практичні аспекти реалізації даної методики дозволяють зробити висновки про стан та ефективність фінансової діяльності банку, ефективність процесу фінансового планування його діяльності, рівень і особливості фінансового управління, існуючі перспективи розвитку, а також виявити фінансові проблеми і обґрунтувати напрями їх вирішення.

Застосування запропонованої методики для планування оцінки ефективності фінансової діяльності дозволяє більш чітко визначити існуючі пріоритети розвитку банку і зосередити фінансовий потенціал для реалізації актуальних завдань на певному етапі розвитку або стадії життєвого циклу.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження ефективності фінансової діяльності банку, найбільш точно можна охарактеризувати даний показник як визначальну підсумкову оцінку діяльності банківської установи і головну мету управління банком, яка дає уявлення про те, наскільки продуктивно використовуються кошти акціонерів і вкладників. Аналіз ефективності фінансової діяльності банку дозволив отримати наступні висновки теоретичного та практичного характеру:

1. Ефективність фінансової діяльності банку - це показник діяльності банку, який ґрунтується на таких основних принципах: максимізації доходів і мінімізації витрат, підтримці достатнього рівня ліквідності, мінімізації ризиків, пов'язаний зі стратегічним і тактичним плануванням, аналізом, зростанням вартості банку, а також включає фінансові і нефінансові параметри.

2. На ефективність фінансової діяльності банку впливає велика кількість чинників, які поділяють на внутрішні і зовнішні. Внутрішні включають достатність капіталу, ділова активність, фінансове планування, якість управління ризиками, конкурентоспроможність, прибутковість, ліквідність. Зовнішні фактори поділяються на економічні, соціальні, політичні, технологічні.

3. Загострення конкурентної боротьби в банківському секторі української економіки, зниження темпів приросту обсягів фінансових ресурсів, зниження рівня доходів і, відповідно, збільшення витрат зумовили необхідність підвищення ефективності системи управління діяльністю і її ключовий елемент - фінансового планування, головною метою якого є встановлення параметрів оптимізації фінансово - економічної діяльності банку.

4. Поетапне управління фінансовою діяльністю банку, складання фінансових планів, в комплексі охоплюють всі функції управління фінансовою діяльністю банку призводять до зниження фінансових ризиків і підвищують ефективність фінансової діяльності комерційних банків.

5. У 2016 році в порівнянні з 2015 роком загальний обсяг пасивів банку зменшився на 53 094 млн. грн., або на 20,56%, як за рахунок зменшення капіталу, так і за рахунок зменшення зобов'язань банку, що свідчить про скорочуван-

ня ресурсної бази банку. За останні кілька років при загальних темпах зниження активів на 20,56% або 53 094 млн. грн., темп росту кредитного портфеля становить -76,96%. Це означає, що ПАТ КБ «ПриватБанк» знижує свою діяльність, зокрема кредитну.

6. Фінансова стійкість банку недостатньо забезпечена його капіталом, та рівень залежності банку від залучених коштів (коефіцієнт надійності, коефіцієнт фінансового важеля) залишає ефективність фінансової діяльності нестабільною, хоча спостерігається тенденція до поліпшення.

7. Ділова активність пасивів має тенденцію до зниження, що свідчить про неефективне використання банком вжитих заходів по залученню ресурсів. Так, знизилися показники ділової активності активів, що проявилось в кредитній політиці і значить, що керівництву ПАТ КБ «ПриватБанк» необхідно переглянути кредитний портфель для підвищення рівня ефективності фінансової діяльності.

8. Динаміка показників прибутковості, рентабельності і ліквідності ПАТ КБ «ПриватБанк» за останні кілька років має тенденцію до зниження. Це ознака неефективної роботи банку в умовах непередбачених і незалежних від банку змін на фінансовому ринку.

9. Ефективність фінансової діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк» з точки зору його ризикованості в динаміці має позитивний характер і говорить про те, що в банку дотримуються нормативи ризикованості операцій.

10. Вартість банку - фінансовий індикатор, який відображає результативність банку, ефективність фінансової діяльності і майбутні очікування. Вартість реагує на будь-які зміни в рентабельності, платоспроможності, ліквідності, ризикованості, що викликають її зміна. Вартість ПАТ КБ «ПриватБанк» в 2015-2016 рр. загалом не змінилась, що свідчить про неефективність фінансової діяльності банку.

11. Запропоновано алгоритм формування стратегій зростання вартості банку, реалізація якого дає можливість визначити шляхи досягнення запланованого зростання вартості банку, є основою узгодження стратегічних планів, в

яких визначаються параметри розвитку банку для забезпечення зростання його вартості, з іншими планами банку, розробленими для досягнення інших стратегічних цілей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Національний банк, Постанова «Про затвердження Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України» від 27.12.2007 №480.
2. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 р № 2658.
3. Алфьорова І. Дослідження економічної сутності бюджетування та фінансового планування / І. Алфьорова // Економіка. - 2014. - № 3. - 258 с.
4. Аналіз банківської діяльності: підручник / А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін .; під ред. А. М. Герасимовича. - М .: КНЕУ. - 2014. - 599с.
5. Арбузов С.Г. Банківська енциклопедія / С.Г. Арбузов, Ю.В. Колобов, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова. - К .: Центр наук. дослідні. Нац. банку України: Знання. - 2015. - 504с.
6. Арістова А. Методика оцінки фінансового результату банку // Банківська справа. - 2012. - № 2. - С. 48-51.
7. Асамбаєв Н. Оцінка, аналіз, вимірювання та управління ризиками / Н. Асамбаєв // Управління ризиком. - 2012. - № 1. - С. 9-18.
8. Асканова А. В. Еволюція підходів до усвідомлення сутності поняття вартості бізнесу та її оцінки /А. В. Асканова, А. В. Карпенко // Суспільство: політика, економіка, право. - 2016. - № 2. - С. 38-42.
9. Ахметова А. Є. Фінансовий менеджмент - ядро управління банком [Електронний ресурс] / А. Є. Ахметова // Міжнародний економічний форум. Режим доступу: <http://www.be5.biz/ekonomika1/r2012/1357.htm>.
10. Бабічев Ю.А. Банківська справа: навчальний посібник / під ред. Ю.А. Бабічева. - М .: Економіка. - 2016. - 487с.
11. Базарний Д. В. Вартість власного капіталу в банківському секторі України / Д. В. Базарний // Актуальні проблеми економіки. - 2011. - № 9 (123). - С. 232-237.

12. Банківська система 2015: виклики та перспективи [Електронний ресурс] / Національний банк України. - 2015. - Лютий. - 48 с. Режим доступу:<http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=14741673>
13. Банківські ризики. Навчальний посібник / За ред. О.І. Лаврушина, Н.І. Валенцева. - М.: КНОРУС. - 2014. - 232с.
14. Банківський менеджмент: навч. допомога. / А. А. Кириченко, І. В. Гіленко, С.В. Сиротян, А.Н. Німий. - М.: Знание-Пресс. - 2012. - 438с.
15. Белік Т.А. Теоретичні аспекти прибутку // Формування ринкових відносин в Україні. - 2013. - № 8. - С. 8-13.
16. Білоусова В.Ю. Ефективність витрат однорідних російських комерційних банків: огляд, проблеми та нові результати / В.Ю. Білоусова // Економічний часопис вищої школи економіки. - 2014. - №4. - С. 489-519.
17. Бідник Н. Б. Курсові коливання: фактори і їх вплив на економіку / Н.Б. Бідник, Х.В. Кузь // Вісник НЛТУ України: зб. науч. тех. робіт. - Львів: РІО НЛТУ України. - 2011. - Вип. 21.3. - С. 149-157.
18. Васильєва Т.А. Класифікація факторів формування вартості банківського бізнесу / Т.А. Васильєва, Д.В. Алексич // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. - 2013. - Вип. 26. - С. 28-36.
19. Вісник НБУ [Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://www.bank.gov.ua/>
20. Вітлінський В.В. Кредитний ризик комерційного банку / В. В. Вітлінський. - М.: «Знання». - 2015. - 325с.
21. Вовк В. Я. Кредитування і контроль: Навчальний посібник / Вовк В.Я.; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. - М.: КНЕУ. - 2014. - 347с.
22. Волошин І.В. Відносний ризик відтоку коштів з банківських рахунків / І.В. Волошин // Вісник НБУ. - 2014. - № 7. - С. 6-10.
23. Вольська С.П. Аналіз та шляхи підвищення прибутковості діяльності банку / С.П. Вольська // Фінанси, облік і аудит. - 2015. - №15. - С. 23-32.

24. Галайко Н.Г. Методичні підходи до формування та реалізації стратегії забезпечення ефективності діяльності банку / Н.Г. Галайко // Регіональна економіка. - 2012. - № 4. - 240с.
25. Дзюблюка А.В. Оптимізація управління активами і пасивами комерційного банку // Фінанси України. - 2012. - №5.- С. 129-137.
26. Дорошенко А.А. Банківський сектор України: реалії, тенденції, перспективи / А.А. Дорошенко // Бізнес-Інформ. - 2014. - № 1. С. 232-236.
27. Економіка. Тлумачний словник. - М .: «ИНФРА-М», Загальна редакція: д.е.н. Осадча І.М. - 2015 р. - С. 231-248.
28. Економіко-математичний словник: Словник сучасної економічної науки. - М .: Дело. Л.І. Лопатников. - 2013.
29. Еріс Л.М. Механізм бюджетного планування в банку / Л.М. Еріс // Вісник Української академії банківської справи НБУ. - 2015. - № 8. - 345с.
30. Спіфанов А.А. Вартість банківського бізнесу: монографія / А.А. Спіфанов, С.В. Леонов. - Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. - 595с.
31. Єрмейчук Р.А. Функції фінансового планування з урахуванням специфіки банківської діяльності / Р.А. Єрмейчук, С.М. Киркач // Матер. Всеукр. науково-практичної. конф. «Актуальні проблеми економіки: теоретичні та практичні аспекти» (м.Дніпропетровськ, 27-28 січня 2012) - Дніпропетровськ: НТ «Перспектива». - 2012. - Ч. 1. - С. 48-50.
32. Жарковський Є.П. Банківська справа: підручник для студентів вузів, що навчаються за спеціальністю «Фінанси і кредит». / Є.П. Жарковський - 7-е изд., Исп. і доп. - М .: Омега-Л. - 2015. - 247с.
33. Жарковський Є.П. Фінансовий аналіз діяльності комерційного банку Підручник. - 2-е изд., Стер. - М .: Омега-Л. - 2013. - 325с.
34. Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Т.С. Смовженко. - Изд. 4-е, перераб. і доп. - М .: «Знання»; Львів: Вид-во Львів. Банк. Ін-ту НБУ. - 2013. - 566с.

35. Зайцев А.А. Електронний навчальний курс «Оцінка бізнесу» [Електронний ресурс] / А.А. Зайцев. - Режим доступу: [http:// ozenka-biznesa.narod.ru/index.htm](http://ozenka-biznesa.narod.ru/index.htm).
36. Зайцева І.П. Сутність і значення основних бюджетів комерційного банку / І.П. Зайцева // Формування ринкових відносин в Україні. - 2014. - № 2. - 262с.
37. Калиниченко А. Нові організаційні підходи до управління банком як джерело підвищення стійкості банку / А. Калініченко // Банківська справа. - 2016. - № 2. - С. 83-90
38. Заруба Ю.О. Прибутковість і депозитна політика банку / Ю.А. Заруба // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. - 2011. - С. 203-205
39. Карчева Г.Т. Оцінка ефективності управління активами і пасивами банків України / Г.Т. Карчева // Вісник НБУ. - 2011. - № 11. - С. 59-73.
40. Кириченко А.А. Банківський менеджмент: підручник / А.А. Кириченко, В.І. Міщенко. - М.: Знание. - 2012. - 831с.
41. Киркач С.М. Оцінка ефективності фінансового планування діяльності банку / С.М. Киркач // Матер. Всеукр. науково-практичної. конф. молодих вчених і студентів «Розвиток України очима молоді: соціальні, економічні та правові аспекти» (м.Харків, 18 квітня 2013). - Х.: ВД «Фактор». - 2013. - С. 205-210.
42. Клеб Л. Збалансована система показників як ефективний інструмент управління кадрової безпекою банку / Л. Клеб // Вісник Національного банку України. - 2014. - № 4. - С. 68-73.
43. Коваленко В.В. Методичні підходи до визначення рівня капіталізації банківської системи / В.В. Коваленко, К.Ф. Черкашина // Фінанси України. - 2013. - №8. - С. 73-85.
44. Колодізев О.М. Забезпечення стабільності банківської системи на основі підвищення ефективності управління капіталізацією вітчизняних банків /

О.М. Колодізев, В.А. Лесик // Вісник Української академії банківської справи. - 2012. - № 1. - С. 42-51.

45. Колодізев О.М. Підвищення ефективності функціонування банків України на основі системи фінансового планування / В.М. Колодізев, С.М. Киркач // Формування ринкової економіки в Україні: зб. науч. робіт. - Львів: ЛНУ ім. І. Франка. - 2012. - Вип. 26. - Ч. 1. - С. 306-314.

46. Корнєєв В.В. Номінальна і ринкова капіталізація: інструментарій оцінки вартості фінансових активів / В.В. Корнєєв // Економіка і прогнозування. - 2015. - № 3. - С.32-40.

47. Костеріна Т.М. Банківська справа: підручник / Т.М. Костеріна. - М.: Видавничий центр ЕАОІ. - 2012. - 123с.

48. Костюк О.В. Перспективи банківської системи України в контексті трансформації моделі бізнесу європейських банків / Є.В. Костюк // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Проблеми інтеграції України у світовий фінансовий простір. - 2014. - Вип. 1 (105). - С. 287-295.

49. Кочетков В.М. Методичні підходи до ринкової оцінки вартості банківської організації в Україні / В.М. Кочетков // Вісник Української академії банківської справи. - 2012. - № 1 (24). - С.39-44.

50. Кроливецкая, Л.П. Банківська справа: кредитна діяльність комерційних банків: навч. Посібник / Л.П. Кроливецкая, Е.В. Тихомирова. - М.: КНОРУС. - 2014. - 280с.

51. Кузнецова Л.В. Фінансова діяльність банку: сутність та особливості / Л.В. Кузнецова // Матеріали четвертої межд. конф. «Теорія і практика економіки і підприємництва». - Алушта, 15-16 травня 2013 / Таврійський націон. ун-т ім. В. Вернадського. - Алушта. - 2013. - С. 98.

52. Кузьмінська Є.Є., Кириленко В.Б. Організація обліку в банках: Навчальний метод. посібник для самост. Вівче. дисцит. - К.: КНЕУ. - 2013. - 282с.

53. Лаврушин О.І. Основи банківської справи: навчальний посібник / кол. авторів; під ред. О.І. Лаврушина. - М.: КНОРУС. - 2012. - 384с.

54. Лунякова Н.А. Оцінка депозитних ризиків в банківській діяльності / Н.А. Лунякова // Актуальні проблеми економіки. - 2011. - № 10. - С. 107-117.
55. Лямець В.І. Системний аналіз. Вступний курс: Учеб. Посібник для студ. ун-тів / В.І. Лямець, А.Д. Тевяшев; Науково-методичний центр вищої освіти Харківський національний ун-т радіоелектроніки. - Х .: ХНУРЕ. - 2014. - 448с.
56. Маслак Н.Г., Буряк Н.Г. Методичні підходи до оцінки ефективності діяльності банку / Н.Г. Маслак, Н.Г. Буряк // Бізнесінформ 2012. - №12 (2). - С. 187-190.
57. Мінфін [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/assets/>
58. Мороз А.М., Савлук М.І., Пуховкіна М.Ф. та ін. Банківські операції: Підручник - 2-е изд., испр. і доп. / Під ред. д-ра екон. наук. проф. А.М. Мороза. - К .: КНЕУ. - 2015. - 476с.
59. Неретина Е.А. Сучасні концепції ефективності діяльності комерційного банку / Е.А. Неретина, Е.В. Солдатов // Фінанси і кредит. - 2015. - №13. - С.14-22.
60. Ніконова І.А. Стратегія і вартість комерційного банку / І.А.Ніконова, Р.Н. Шамгунов. - М .: «Альпіна Бізнес Букс». - 2013. - 304с.
61. Олійник Д. Управління ліквідністю комерційного банку та оптимізація фінансового результату // Вісник НБУ. - 2011. - №8. - С. 28-29.
62. Орлов П.А. Економіка підприємства: навч. Посібник / П.А. Орлов. - Х .: РІО ХГЕУ. - 2015. - 401с.
63. Основи банківської справи / Коробов Ю.А. та ін.; під ред. Ю.А. Коробова, Г.Д. Коробової. - Москва: ИНФРА-М. - 2014. - 448с.
64. Офіційний сайт ПАТ КБ «ПриватБанк» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://privatbank.ua/>
65. Патрік Н.П. Методичні підходи до оцінки вартості бізнесу / Н.П. Патрік // ПолтНТУ. - 2013. - № 4. - С. 163-170.

66. Петухов Д. В. Основні цілі оцінки та види вартості в процесі оцінки [Електронний ресурс] / Д. В. Петухов. - URL: http://www.e-college.ru/xbooks/xbook156/book/index/index.html?go=part-004*page.htm.

67. Пшик Б.І. Модель управління активами і пасивами банку // Фінанси України. - 2013 - № 5. - С.15-120.

68. Регулювання ліквідності банківської системи України в період кризи / В. Шварц // Вісник НБУ. -2014. -№ 4. - С. 56 - 61.

69. Річний фінансовий звіт Публічного акціонерного товариства Комерційного банку «ПриватБанк» за 2015 рік [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://static.privatbank.ua/files/corp/fin_zvit_2015_.pdf

70. Річний фінансовий звіт Публічного акціонерного товариства Комерційного банку «ПриватБанк» за 2016 рік [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://static.privatbank.ua/files/acpbua/CONSO%20UKR_PB%202016.pdf

71. РІА Рейтинг [Електронний ресурс]. URLРежим доступу:http://riarating.ru/banks_study/20151225/630005336.html

72. Саркісян В.Г. Сутність поняття «ефективність діяльності комерційного банку» / В.Г. Саркісян // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. - 2016. - №1. - С. 251-258.

73. Сидоренко В.А. Проблеми організації кредитного процесу в комерційних банках України / В.А. Сидоренко // Вісник УБС НБУ. - 2013. - № 3 (6). - С. 142-147.

74. Сизоненко А. Шлях надходження і метод оцінки нематеріальних активів / О. Сизоненко // Менеджмент: зб. науч. робіт. - М .: Міжгалузевий інститут управління. - 2012. - Вип. 10. - С. 174-192.

75. Сурмін Ю.П. Теорія систем і системний аналіз: навч. Посібник / Ю.П. Сурмін. - К .: МАУП. - 2013. - 368с.

76. Терещенко А. А. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. Допомога. / А.А. Терещенко. - М .: Фінанси. - 2013. - 554с.

77. Туріло А.М. Подальше дослідження сутності економічної ефективності та класифікація її видів / А.М. Туріло, А.А. Туріло // Актуальні проблеми економіки. - 2014. - №3. - С. 152-157.

78. Фостяк В.В. Особливості побудови механізму управління капіталом банків / В.В. Фостяк // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - 2011. - № 2. - С. 184-189.

79. Хохлов Н. Управління ризиком: навчальний посібник / Н.В. Хохлов. - М.: Юніті-Дана. - 2011. - 239с.

80. Цілі і етапи процесу оцінки майна / Офіційний сайт Аналітично-консалтингового центру «Епрайзер» [Електронний ресурс]. - URL:<http://www.appraiser.com.ua/ua/articles/news-15.html>.

81. Чаплига В.В. Зовнішня оцінка ефективності діяльності банків з урахуванням ризику / В.В. Чаплига // Вісник НЛТУ України. - 2012. - №22. - С. 281-289.

82. Шпанковская Н. Удосконалення класифікації факторів впливу на результати діяльності банку із застосуванням системного підходу / Н. Вольська, Ю. Труш, В. Труш // Фінанси, облік і аудит. - 2011. - №7. - С. 7-9.

ДОДАТКИ

Звіт про фінансовий стан (Баланс) за 2016 рік ПАТ КБ «ПриватБанк»

У мільйонах українських гривень	2016	2015
АКТИВИ		
Грошові кошти та їх еквіваленти	30 159	29 631
Заборгованість інших банків	2 410	3 365
Кредити та аванси клієнтам	43 583	189 147
Вбудовані похідні фінансові активи	27 044	30 016
Інвестиції в дочірні компанії	433	435
Інвестиційні цінні папери для продажу	64 409	1 734
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення	-	216
Передоплата з поточного податку на прибуток	181	152
Приміщення, обладнання та нематеріальні активи	3 956	2 857
Інші фінансові активи	229	239
Інші активи	9 585	294
Активи, призначені для продажу	-	191
Всього активів	205 183	258 277
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти банків	20 714	30 065
Кошти клієнтів	181 133	177 974
Боргові цінні папери	2	9 271
Похідні фінансові зобов'язання	-	-
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	-	5
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	94	864
Резерви зобов'язань та відрахувань	4 000	1 919
Субординований борг	122	10 691
Всього зобов'язань	206 065	230 789
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Акціонерний капітал	50 695	21 257
Емісійний дохід	23	23
Внески до капіталу	111 591	-
Резерв переоцінки приміщень	783	506
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів	521	1 421
Загальні резерви та інші фонди	1 619	1 448
Нерозподілений прибуток	-176 048	2 833
Всього капіталу	-882	27 488
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ І КАПІТАЛУ	205 183	258 277

Звіт про прибуток або збиток або іншому сукупному доходу за 2016 рік

ПАТ КБ «ПриватБанк»

У мільйонах українських гривень	2016	2015
Процентні доходи	33 457	30 162
Процентні витрати	-29 474	-27 884
Чистий процентний дохід	3 983	2 278
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам	-154 536	-5 611
Чистий процентний дохід після вирахування резерву під знецінення кредитів та авансів клієнтам	-150 553	-3 333
Доходи за виплатами та комісійними	10 692	6 991
Витрати за виплатами та комісійними	-2 298	-1 640
Прибуток мінус збитки від вбудованих похідних фінансових інструментів	-23 955	5 824
Прибуток мінус збитки / (збитки мінус прибуток) від переоцінки іноземної валюти від операцій з іноземною валютою	4 221	446
Інші операційні доходи	1 712	247
Інші (збитки мінус прибутки) / прибуток мінус збитки	-	-291
Прибуток від вибуття інвестиції в дочірню компанію	176	187
Адміністративні та інші операційні витрати	-10 774	-8 176
Прибуток / (збиток) до оподаткування	-177 220	255
(Витрати) / кредит з податку на прибуток	576	39
прибуток	-176 644	216
Інші сукупні доходи / (збитки):		
Статті, які можуть бути в подальшому рекласифіковано в прибуток або збиток:		
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	609	752
Податок на прибуток, визнаний безпосередньо в іншому сукупному прибутку	312	-136
Статті, які не будуть рекласифіковано в прибуток або збиток:		
Резерв переоцінки приміщень	351	246
Податок на прибуток, визнаний безпосередньо в іншому сукупному прибутку	-61	-44
Інші сукупні доходи	-1 234	636
ВСЬОГО СУКУПНОГО ДОХОДУ ЗА ПЕРІОД	-177 878	684